JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1859. **Zaturdag, 2 Julij.** **N°. 53.**

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co.; te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE, te **Tagal** bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT, te **Madioen** bij G. A. HOGENRAAD, te **Padang** bij H. R. VAN WIJK, Rzn. en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam.**

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................... *f* 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*.................... „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*.......... „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*.................... „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden**
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk besluit van den 12den April 1859 no. 81, is aan den heer jonkheer J. L. C. Pompe van Meerdervoort, officier van gezondheid der tweede klasse van de Nederlandsche marine, tijdelijk belast met de functien van gouvernements geneesheer, en ambtenaar, bestemd voor natuurkundige onderzoekingen in Japan, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van de St. Anna orde der derde klasse, hem door Zijne Majesteit den Keizer aller Russen geschonken.

Bij Koninklijk besluit van den 8sten Mei 1859, no. 55, zijn de natenoemen personen, die zich bij de bestorming en inname der bentings van den Panglima Besaar te Reteh op den 7den November 1858 hebben onderscheiden, benoemd:

Tot ridders der vierde klasse van de militaire Willems-Orde:

Van de zeemagt in Oost-Indië,

de luitenant-ter-zee van de eerste klasse A. J. van Mansvelt,
de luitenant-ter-zee van de tweede klasse K. C. Bunink, W. J. Scholten van Aschat, L. F. H. Tuckermann, jhr. C. H. O. van Heemskerk van Beest, jhr. G A. Tindal,
de officier van gezondheid der derde klasse P. J. Feltkamp,
de konstabel in het vaste corps dek- en onderofficieren L. F. W. Meijer,
de bootsman in voorschreven corps J. D. Goppel.
de kwartiermeesters H. Oetses en P. Kiewit,
de matrozen der eerste klasse G. H. K. Freher, J. A. Blomquist en J. H. Metter,
de matrozen der tweede klasse J. F. C. Hanschen, H. Kemperaars, J. W. Tilleman, J. van Leeuwen, M. van Velzen, J. Boks en L. G. de Graaf,
de matrozen der derde klasse F. C. Jansen, J. van den Berg, G. A H. van Toor, J. van Schaijk en J. Goedel,
de korporaal der mariniers H. Thijssen,
de marinier der tweede klasse H. van der Kleij.

Van de landmagt in Oost-Indie,

de eerste luitenant der infanterie M. N. Niessen, en
de fuseliers L. C. Beije en J. van de Bult.

Tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, de officier van gezondheid der tweede klasse van de zeemagt in Oost-Indië J. W. Cramer van Baumgarten.

Terwijl bij datzelfde Koninklijk besluit is bepaald, dat terzelfder zake, zoo in Indië als in Nederland bij afzonderlijke dag-orders eervol zullen worden vermeld:

Van de Zeemagt in Oost-Indië,

de kapitein luitenant-ter-zee J. van Maurik, stations commandant in de wateren van Riouw en Lingga,
de luitenant-ter-zee van de eerste klasse A. W. Keuchenius, commandant van de schoenerbrik Padang,
de luitenant-ter-zee van de tweede klasse jhr. A. C. van Haeften,
de officier van gezondheid derde klasse H. van Stockum, de eerste bootsmansmaat C. Schlie, en
de vierde zeilmaker L. A. Jansen.

Van de Landmagt in Oo t-Indië,

de fuseliers J. H. van der Voort en T. Sant;

met bijvoeging in de uitevaardigen dag-orders, dat aan de voordragt tot benoeming tot Ridders der vierde klasse van de militaire Willems-orde van de mariniers der derde klasse F. van Robenhausen en J. Boom en van den fuselier G. de Wolff geen gevolg is kunnen gegeven worden, vermits gebleken is, dat zij sedert aan hunne bekomene wonden overleden zijn.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Uit 's lands dienst, de ambtenaar ter beschikking van den resident der Lampongsche districten, L. K. van Swieten.

Gesteld:

In het genot van wachtgeld, de ambtenaar tijdelijk belast geweest met de werkzaamheden van posthouder te Tanara (Bantam) J. F. van der Loo.

BIJ DE BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

Toegekend:

De rang en titel van architect:

aan den opzigter der eerste klasse van de burgerlijke openbare werken J. P. Trosée; met bepaling dat hem opgedragen blijft de waarneming der functiën van eerst aanwezenden ingenieur in de residentie Menado, en

aan den opzigter der eerste klasse van de burgerlijke openbare werken E. V. J. Waersegers; met bepaling dat hem opgedragen blijft de waarneming der functiën van eerst aanwezenden ingenieur in de residentie Amboina.

Bepaald:

Dat bij afwezigheid, ontstentenis of eenige andere wettige verhindering van den ambtenaar, belast met de uitoefening van het notarisambt te Patjitan, die werkzaamheden zullen kunnen worden verrigt door den commies op het adsistent-residentiekantoor aldaar J. A. Hofstede.

Militair Departement.

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE,

Benoemd:

Tot kapitein:

Bij het 5de bataillon (Celebes), de eerste luitenant-adjudant J. Schnijder van het 3de bataillon.
Bij het 6de bataillon, de eerste luitenant J. Hubeek, van de garnizoens-compagnie van Timor en onderhoorigheden.
Bij het 7de bataillon, de eerste luitenant H. A. A. Niclou, van het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java
Bij het 14de bataillon, de eerste luitenant F. J. Reckers, van het bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de eerste luitenant-adjudant J. de Bode, van het 16de bataillon.

Tot eerste luitenants:

Bij het 2de bataillon, de tweede luitenants A. L. van Ham en H. van Duren, respectivelijk van het bataillon en van het garnizoens-bataillon der Moluksche eilanden.
Bij het 3de bataillon, de tweede luitenants C. J. van Schouwenburg en B. J. C. van Eersel, respectivelijk van het bataillon en van het 2de bataillon.
Bij het 9de bataillon, de tweede W. J. G. van Dam van Isselt, van het bataillon.
Bij het 14de bataillon, de tweede luitenant G. D. Hoek, van het bataillon.
Bij het 16de bataillon, de tweede luitenants F. F. Onderstijn, J. P. van Lier en C. J. G. de Bruijn, de beide eersten van het garnizoens-bataillon van Palembang en laatstgenoemde van het 2de bataillon.
Bij het 17de bataillon, de tweede luitenants E. N. Jeltes, P. E. F. A. von Mauntz en G. H. Q. jonkh. van Kinschot, allen van het garnizoens-bataillon van Palembang.
Bij het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java (Samarang), de tweede luitenant E. l'Honoré, van het bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon van Banka, de tweede luitenants H. C. V. A. Demmenie en J. H. Rausch, beiden van het bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon der Wester-afdeeling van Borneo, de tweede luitenants W. Pordon en A. J. de Willigen, beiden van het bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon van Celebes en Onderhoorigheden, de tweede luitenant C. J. T. Rumpol, van het bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon der Molluksche eilanden, de tweede luitenants J. P. C. van Eijsden en H. F. C. W. von Ende, beiden van het bataillon.

Tot tweede luitenants:

Bij het 9de bataillon, de adjudant onderofficier W. G. L. H. Vetter en de fourier P. F. Haging-Tobias, respectivelijk van het 7de en 13de bataillon.
Bij het 5de bataillon (Celebes), de sergeant majoor J. H. A. van Herk, van het tweede bataillon.
Bij het 6de bataillon, de sergeant majoor J. H. Hojel en de sergeant E. Perné, beiden van het 13de bataillon.
Bij het 11de bataillon, de sergeant majoor L. F. Nix, van het 12de bataillon.
Bij het 13de bataillon, de sergeant majoor M. W. Croes, van het 4de bataillon.
Bij het 16de bataillon, de adjudant onderofficier J. F. H. Kleine, van het 17de bataillon.
Bij het 17de bataillon, de adjudant onderofficier J. A. van der Putten, van het bataillon en de sergeant F. D. Cochius, van het 15de bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon van Palembang, de sergeant majoor L. A Drigny en de sergeanten W. F. Wichelhausen en A. de Villeneuve, de beide eersten van het 12de bataillon en laatstgenoemde van het garnizoens bataillon der eerste militaire afdeeling op Java.
Bij het garnizoens-bataillon van Banka, de sergeant majoor G. B. Korff en de sergeant T. A. Welters, respectivelijk van het 8ste en 7de bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon van Celebes en Onderhoorigheden de sergeant-majoor J. de Nijs, van het 7de bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon der Molluksche eilanden, de sergeant H. G. J. van Briessen, van het 13de bataillon.

Aangekomen Vreemdelingen

van den 29 Junij tot en met den 1 Julij.

HOTEL DER NEDERNDEN. J. L. Besseling, van Soerabaija. — J. Salters, van Onrust. — J. K. Salm, van Liverpool. — F J. Loos, van Indramaijoe. — D. Macalester Loup, van Samarang.

HOTEL DES INDES. Hentholtz en echtgenoot, van de Reede. — C. Verweer, van Idem.

HOTEL WILLEM II. Perné, van Meester Cornelis. — Wichelhouten, van Idem. — Korff, van Idem. — van Herk, van Idem. — Brissen, van Idem. — Cochenius, van Padang. — Hossel, van Soerabaija. — Tobias, van Meester Cornelis

JAVA HOTEL. G. E. Jessen, van Sengapore. — S. L. Norden, van Boston. — J. H. Hosel, van Soerabija. — Th. H. Welters, van Meester Cornelis. — L. F. Nix, van Idem — J. de Nijs, van Weltevreden. — H. G. J. van Buesen, van Meester Cornelis. — W. H. Howland en familie, van Australië.

Vertrekkende Personen.

F. G. H. Schiltz. — O. M. Robberts van Son. — F. J. Bravet.

Advertentiën.

Getrouwd:

W. A. BRUGMAN

met

J. M. VAN DE GRAAFF.

BATAVIA, 23 Junij 1859. (2068)

[illegible] SPITZ

met

TH. F. BORLOUT.

TJIRINGIN (Residentie Bantam) den 23 Junij 1859.

Eenige kennisgave. (2056)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *S. C. Clarenbach*, geliefde Echtgenoot van

(2093) J. WOLFF.

RIJSWIJK, den 24 Junij 1859.

Eenige Kennisgave.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *P. Severijn geboren Meijer.*

TJILATJAP, 27 *Junij* 1859. (2132)

Op den 7den Junij overleed alhier mijne geliefde Echtgenoot, *Elise Pauline Oberg.*

L. A. DE LA CROIX.

BEZOEKIE, 21 *Junij* 1859. (2110)

VENDUTIE.

Op Maandag den 4 Julij aanstaande, zullen de ondergeteekenden, wegens vertrek, ten huize van den Heer J. A. STOK

op Tanah Abang,

VENDUTIE houden van deszelfs uiterst netten

INBOEDEL,

bestaande hoofdzakelijk uit:

Een elegant en solide bewerkt ameublement de Salon van massief mahonijhout, bekleed met rood velour d'Utrecht.

Een dito dito en medaillon voor **Boudoir**, bekleed met rood gebloemd Satijn.

Consoles met Spiegels in den voet en wit marmeren bladen.

Diverse **Tafels** met marmeren bladen.

Etagères, Toilet duchesse, Speeltafels en Knapen.

Linnen-, Hang-, Boeken- en Zilver-Kasten.

Een groote prachtige **Psyché** marquise (alles van massief mahonijhout).

Een **marmeren Eettafel** bestaande uit 6 Bladen.

Een voor dit klimaat vervaardigde **Pianino** van SCHULTZE te *Leeuwaarden.*

Fraaije Spiegels, Schilderijen, Lampen en **Pendules.**

IJzeren Ledikanten voor 1 en 2 personen en voor kinderen.

Porceleinen Eet- en Thee-Serviezen.

Een zeer fraai **dessert Servies** met een stel glazen van **fijn geslepen Boheemsch Kristal.**

Modern **Zilver-** en **Pleetwerk.**

Wijders:

4 spannen perfect gedresseerde **Wagenpaarden.**

Een span **Vossen, Merries**, hoog 58 Eng. dn.

Een span **Isabelle.**

Twee spannen **Batta's** (buitengewoon hardloopend).

Vervolgens:

Een **Coupé** uit de fabriek van HERMANS te *'s Hage*, zoo goed als nieuw.

Een **Milord.**

Een **dito.**

Een **Vis à Vis.**

Een **Palanquin.**

Op Zondag te voren den 3den Julij voor een ieder te bezigtigen.

(2089) GEBRS. ROSELJE EN Co.

Op de Vendutie

van 4 Julij a. s.

ten huize van den Heer J. A. STOK,

zal mede worden verkocht:

Een gezond en perfect gedresseerd Appelschimmel

RIJPAARD,

(bastaard Makassaar-Persiaan), hoog 4 vt. 2 dm., toebehoorende aan den Heer A. W. KINDER DE CAMARECQ, alsmede:

Een gezond en hardloopend zwart Batta WAGENPAARD, zijnde overgebleven van een span

(2090) GEBRS. ROSELJE & Co.

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag, den 5den Julij 1859,

zullen worden verkocht:

18 stukken Polimieten

en

2[illegible] krandjangs Aardewerk.

door zeewater beschadigd.

(2123) JOHN PRYCE & Co.

VERKOOP VAN JAPANSCHE GOEDEREN.

Op Dingsdag, den 5den Julij 1859,

zullen de ondergeteekenden voor hun Commissiehuis publiek verkoopen, gedeeltelijk bij kleine Kavelingen:

à [illegible] Vendusalaris,

een groot factuur JAPANSCHE goederen, aangebragt per „Oldenbarneveldt"

bestaande uit:

FRAAIJE PORCELEINEN KOPJES EN SCHOTELTJES

in 26 diverse soorten,

Nachtspiegels in drie soorten,

BEZEMS en ronde VLOERMATTEN.

Maandag te voren voor een ieder te bezigtigen.

2122 JOHN PRYCE EN Co.

VENDUTIE

op Woensdag, den 6den Julij,

ten huize van den Heer *J. Faes*, op Molenvliet bij de Prinsenlaan door

J. SPEET,

van Paarden, Rijtuigen, Spiegels, Schilderijen, IJzeren Kinderledikantjes, Hang-, en Tafellampen, Tafelservies, Banken, Stoelen, Kleederkasten, Tafels, Martevanen, enz. (2086)

OP DE VENDUTIE

van Woensdag bij den Heer *J. Faes*, door

J. SPEET,

zullen nog worden verkocht:

2 bezette Bengaalsche Koeljen,

1 GOEDGEDRESSEERD BENDIJPAARD

en

1 nieuwe Bendie met Engelsch Kapleder en Oliebussen.

(2135)

VENDUTIE

op Woensdag, 6 Julij voor het Commissiehuis van

Cassalette & Co.,

van diverse Lijnwaden, Zijden Fluweel, Fichus, Zijden Handschoenen, Dameshoeden, Robes, enz.

20 vellen Kapleder, Schilderijen, Schilderijlijsten, Wandelstokken, benevens eene kist fijne Speelkaarten.

Diverse IJZERWERKEN, als: Scharen, Hamers, Spijkers en Heggescharen.

SERVIEZEN VAN AARDEWERK, WAARLOOZE BORDEN, LAMPGLAZEN en ONDERSCHOTELS.

Japansche Bezems en Tampatjangs.

Diverse Provisiën, gedroogde Vruchten, Vruchten op Brandewijn, enz.

(2127)

OP DE VENDUTIE

van Woensdag 6 Julij,

voor het Commissiehuis van

CASSALETTE en Co.

zullen als nog worden verkocht:

126 zakken Koffij.

14 kistjes Zeep.

4 kisten à 100 ps. Klamboegoed.

B
PS

(2128)

Op de Vendutie

van Donderdag 7 dezer, zullen almede worden verkocht:

1 span bruine Preanger, hoog 4 voet 5 duim, goedgedresseerde wagenpaarden, tevens rijpaarden.

1 span Schimmels (merries.) dito dito.

1 span Isabellen. (Sandelwoods.)

1 span bruine basterd Sandelwoods.

Van af heden aan de Race loots op het Koningsplein te bezigtigen.

(2117) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

VENDUTIE

Donderdag, 7 Julij 1859,

à 2 pCt. Vendusalaris.

Op het plein der **Javasche Bank**, door

VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,

van

158 bijzonder groote en fraaije

SUMBAWA PAARDEN,

pas aangebragt pr. N. I. Schip WISGELHAIR, en van af heden op voornoemd plein te bezigtigen. (2115)

VENDUTIE

op Vrijdag, den 8sten Julij 1859,

voor het Commissiehuis van

Gebrs. ROSELJE & Co.,

Van **Glas- Aarde-** en **IJzerwerk,** Tafel- en Servetgoed, Zijde voor Dameskleed. n, Kramerijen, Lampen, Pleetwerk, diverse zoo gezonde als beschadigde Lijnwaden, enz.

voorts:

150 Riem Propatria Papier.

4 kisten fraaije **Cartonages, Papier de Luxe,** Pennehouders, Pennemessen, Inktkokers, Postpapier, Kantoorboeken, etc.

(2125)

OP DE VENDUTIE

van VRIJDAG, 8 dezer,

zullen de ondergeteekenden voor Rekening van belanghebbenden zonder reserve verkoopen:

Een pas uit Italie aangebragt Assortiment prachtige

BEELDEN, VAZEN, FRUITSTUKKEN,

Ornamenten

voor Salon en Tuin, etc. etc.

alles van ***Marmer, Albast*** en ***Mozaïk*** en door de voornaamste Kunstenaars van Italie vervaardigd.

Donderdag te voren te bezigtigen.

2126) GEBRS. ROSELJE EN Co.

Op Zaturdag den negenden Julij e. k.,

des morgens ten negen ure,

zullen voor het woonhuis van den Chinees

OEY KWIEHOA

te ***Tangerang***, openbaar worden verkocht, eenige ten verzoeke van den Chinees **TAN KAMLONG 4q.** in beslag genomene goed. ren.

STEPHAN,
Deurwaarder.

(2105)

HOUT-VEDUTIE.

Op Vrijdag, den 8sten Julij 1859,

op het Heemradenplein, door

JOHN PRYCE & CO.,

à 2 pCt. Vendusalaris,

van groote en kleine

Djattie Houten Balken,

en

CHINESCHE DOODKISTPLANKEN. (2124)

VENDUTIE

TE PASSAROEANG.

Op Vrijdag, 15 Julij e. k.

van de aldaar gelegene

VASTIGHEDEN,

te weten:

Een uitmuntend WOONHUIS, gelegen in de *Heerenstraat*, voorzien van Zes groote Kamers, ruime Voor-, Binnen- en Achtergaanderijen, waarvan de twee eerste met marmer bevloerd, ruime BIJGEBOUWEN, KOETSHUIS en STALLING.

Een daaraan belendend groot TOKO-HUIS met Kantoor en ruime Bergplaatsen, een en ander geoccupeerd wordende door de Ondergeteekenden.

Verder:

VIER HECHTE MET CEMENT GEMETSELDE

Pakhuizen,

gelegen aan de *Groote Rivier*, volgens beschrijving in het *Bat. Handelsblad* van den 27 en 30 April en *Oostpost* van den 23 en 28 April.

2114 W. L. VERSTEEGH EN Co.,
in liquidatie.

MAATSCHAPPIJ
VAN
TOONKUNST.

Oefening voor
GROOT ORCHEST.

Op Woensdag den 6 Julij e. k. in het gewone *Locaal*, ten 8 ure 's avonds.

De Secretaris,
(2121) WAANDERS.

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.
Algemeene Vergadering
ter verkiezing van ***President, Vice-president*** en ***drie Kommissarissen,*** op Zaturdag den **9 Julij** 1859, des avonds ten **8 ure.**

Namens de Directie:
De Secretaris,
(2076) BRUGMAN.

Bataviasche Schouwburg.

Door *bijzondere omstandigheden* is de trekking der Loterij moeten worden uitgesteld, doch als nu onherroepelijk bepaald op
Vrijdag, den 8sten Julij eerstkomende, des morgens te half negen ure, in het Lokaal der Harmonie.
Er is nog een twintigtal Loten te bekomen bij den Thesaurier, de Heer *F. H. Tiedeman.*

J. M. TIEDEMAN, *President.*
(2074) WAANDERS, *Secretaris.*

INRIGTING
VAN
LAGER- EN MIDDELBAAR ONDERWIJS
VOOR
JONGE HEEREN
te BATAVIA, Koningsplein, hoek Gang Holle.

De ondergeteekende berigt aan het geëerde publiek dat, met het einde der vacantie, 18 Julij aanstaande, een nieuwe Cursus zal aangevangen worden; hij beveelt zijne inrigting in het bijzonder aan als eene ***Voorbereidingschool*** voor die jonge lieden, welke later het ***Gymnasium*** zullen bezoeken.

I. J. J. SNELLEBRAND,
Instituteur.
1 Julij 1859. (2120)

Spaarbank.

Zitdagen 4 en 18 Julij.
(2071)

Verkrijgbaar:
JEFFREYS' SCOTCH ALE,
Verlakte Heeren BOTTINES en
Kinder SCHOENTJES.
(2119) GEBRS. VEIT.

Madame
POTIER,
Noordwijk.
Wascht TULLE, KANT, Dames Kleedjes,
VESTEN, DASSEN, enz. (2096)

BILLITON TIN,
Verkrijgbaar
bij
(2097) REIJNST EN VINJU.

Bij den ondergeteekenden verkrijgbaar
Een nieuwe Amerikaansche
HANDCHAIS,
expresselijk voor dit klimaat besteld, met toestel om kort te kunnen draaijen.
(2116) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

Verkrijgbaar:
MILITAIRE VERSIERSELEN;
ook kunnen EPAULETTEN en FOURAGÈRES van rang worden veranderd, alsook bijzonder mooi worden schoongemaakt; zoomede **GOUDEN en ZILVEREN BORDUURSELS.**
Tevens worden vervaardigd alle soorten van
KOORDEN, KWASTEN, FRANJES,
KNOOPZIJDE, BEURS-GARNITUREN, etc.

bij L. KUIJK,
Passementwerker.
(2069) *Batavia.*

SINGAPORE PLANKEN
(10.000)
tegen zeer billijke prijs,
bij
(2060) ABEELEN, DENNISON EN Co.

MAGAZIJN VAN PIANO'S,
Gang Patjenongang.
DUBRAY & Cie.,
ontvingen eenige PIANO'S van hunne fabriek te *Parijs*, vervaardigd tenbehoeve van het klimaat van Nederl. Indië. Voor derzelve soliditeit staan zij onvoorwaardelijk borg.

Zij verbinden zich hunne ***Piano's,*** tegen andere te verwisselen, indien een dezer door gebrek aan soliditeit onbruikbaar werd.

Ruil en verhuur van Piano's.—Reparatie en Stemmen.—Muzijk, Muzijkpapier, Instrumenten, Snaren, etc. (1951)

ENGELSCHE WAGENTUIGEN,
Zadels, Dames Zadels, Waarlooze
Hoofdstellen, Stal Borstels,
WAGEN- EN BENDIE LEIDSELS
en
Waarlooze Wagen- en Bendie Stangen.
(2059) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Commissiehuis van A. BEDIER.
Ontvangen:
AMERIKAANSCHE WATERPOMPEN,
Metaal gaas in verschillende qualiteiten, Porceleine Waschkommen effen en met Vergulden rand, Schilderijen, Pendules, Fransche Provisien in blikken, goede Bordeaux Vat wijn, hier afgetapt in kisten van 4 dozijn. (2084)

RACE ZADELS.
bij
(2044) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Bij den Ondergeteekende is te koop een bijzonder fraai
MELODIUM,
uit de fabriek van Alexandre.
(2085) A. BEDIER.

Bij den ondergeteekende zijn in commissie ontvangen:
een partijtje gezette en ongezette
BRILLANTEN EN DIAMANTEN,
waarbij zes paar zeer fraaije
DIAMANTEN HAARPENNEN,
ieder paar in **foudraal,** en een paar zeldzaam fraaije
BRILLANTEN,
wegende te zamen circa ***10 Karaat,*** dezelve zijn in Holland geslepen, à jour gezet en van het eerste water.
(2087) J. SPEET.

HOLLOWAY'S ZALF EN PILLEN.
Koningszeer, scheurbuik, uitslag, zweren, gezwellen, wonden, vurigheid en alle huidziekten verdwijnen zoodra men deze onschatbare medicijnen gebruikt. De Eigenaars der landgoederen in Java hebben onlangs groote hoeveelheden derzelve ingevoerd, niet alleen voor hunne eigene familien maar ook voor hunne slaven. De zalf heelt alle uitwendige krankheden zeer spoedig en krachtdadig, en de Pillen, welke verscheidene duizende Europeërs goed gedaan hebben, zijn bevonden geworden eene bijzondere gelukkige uitwerking te veroorzaken op het ligchaamsgestel des negers en kunnen door hem met de grootste veiligheid, zonder verlies van tijd of arbeid, ingenomen worden. Op elke plantaadje waar eenen goeden voorraad dezer kostbare medicijnen is, behoeft men geenen Doctor.

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes pillen à f 1.— f 3.— f 5.—
Potjes zalf à f 1.— f 3.— f 5.—

Te Batavia	bij S. B. van Kleeff & Co.
» Banjermaas	» M. S. Cheriman.
» Poerworedjo	» E. Naumann.
» Djocjocarta	» Buijn & Co.
» Soeracarta	» W. Veldman.
» Salatiga	» E. Kruthoffer.
» Tagal	» Wed. Dort.
» Cheribon	» W. Galistan.
» Cheribon	» M. Blok.
» Samarang.	» H. L. de Lyon, de Groot, Kolff & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co. (2063)

IEMAND,
dagelijks eenige ledige uren hebbende, wenschte die gaarne aan **SCHRIJFWERK** te besteden.
Adres letter A. bij den Uitgever dezes. (2094)

De ondergeteekende deelt bij deze aan belanghebbenden mede, dat de letterzetter
E. TILENIUS
zijne betrekking verlaten heeft, eene aanzienlijke schuld voor genoten voorschotten onbetaald latende; verder dat hij genoodzaakt is geweest den letterzetter
E. W. MAPHAR
wegens ***verregaande luiheid*** te ontslaan, met verlies van de aan hem gegeven voorschotten.
Een ieder wachte zich voor schade!!!

H. M. VAN DORP.
BATAVIA, Julij 1859. (2107)

De ondergeteekende heeft de eer aan zijne begunstigers mede te deelen, dat hij zijne affaire heeft overgedaan aan den heer
H. WEBER.
Tot de liquidatie der nog uitstaande zaken overgaande, verzoekt hij beleefdelijk eene spoedige afdoening.

J. SCHOMERS.
SOERAKARTA, 23 *Juny* 1859. (2112)

Met referte aan bovenstaande advertentie, heeft de ondergeteekende de eer bekend te maken, dat hij onder de firma
H. WEBER & Co.
de bedoelde affaire voort zal zetten en neemt de vrijheid, zich voor alle daaraan verbondene werkzaamheden in de gunst van het geachte Publiek aantebevelen.
SOERAKARTA, 23 *Junij* 1859.
(2111) H. WEBER.

Een gehuwd Onderwijzer, binnen kort naar Nederland vertrekkende, zag zich gaarne tijdens de reis belast met de oppassing van en het onderwijs aan 3 à 4 kinderen.
Nadere informatiën zijn, op franco aanvrage, te bekomen bij

J. E. VAN DER WIJK,
(2061) Onderwijzer te Soerabaija.

Eene Gouvernante onderwijs gevende volgens de nieuwste methode in de Hollandsche, Fransche en Engelsche talen, zag zich gaarne spoedig geplaatst.
Adres letter O. bij de Boekhandelaars
(2057) DE GROOT, KOLFF EN Co., Samarang.

Een eenig Heer verlangt
KOST EN INWONING,
bij eene fatsoenlijk familie.
Te bevragen bij den Boekhandelaar ***M. M. van Dorp.*** (2083)

LET WEL.
Aan gezagvoerders van Schepen van
TJILATJAP naar BATAVIA bestemd,
wordt **f 100.—** vracht aangeboden, tot den overvoer eener **Schepsboot** met toebehooren.
Adres
(2088) KRUIMEL te Batavia.

Wordt gevraagd:
EEN LANDMETER
voor de Onderneming
der **Stroom- Tin- Ontginning** op Billiton.
Adres bij den Heer
UMBGROVE,
(2073) Marine Hôtel.

LET WEL!
Ad. **f 9000.** te Koop of ad. **f 90.—** 's maands te huur:
EEN GEHEEL STEENEN HUIS
met dito Stalling en Bijgebouwen, veel ruimte bevattende en op eenen aangenamen stand gelegen.
Adres:
(2064) LANGE & Co.

Lees Hier.
Wordt te koop aangeboden het nieuw gebouwde
LOGEMENT
te
NGAWIE,
beneevens
25 melkgevende Koebeesten en Kalven.
Adres
J. B. VINCENT
NGAWIE 22 *Junij* 1859. (2113)

Op zeer aannemelijke voorwaarden, wordt dadelijk te Koop aangeboden,

Eene lucrative zeer winstgevende zaak.

Adres onder letter M bij de firma *G. Kolff & Co.*, te Batavia. (2075

TE HUUR HET HUIS in Gang-Scott, thans bewoond door den heer *C. de Waal.*

Te bevragen bij
(2129) S. J. VAN DER MEULEN.

TE HUUR EEN HUIS op Kebon Sirie, nabij het Wachthuis, thans bewoond door den Heer *W. Carr.*

Te bevragen bij
(2102) M. G. JOAKIM.

TE HUUR KAMERS met de KOST, voor een eenig Heer, en ook geschikt voor eene familie.

Adres bij den Boekhandelaar
(2104) H. M. VAN DORP.

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten op *Java* van de Heeren GEORGE BUCHANAN & Co., **Ingenieurs** te **Londen,** geven hiermede kennis aan **Suikerfabrickanten** en anderen, dat zij voortgaan met het invoeren van

Stoom-Suiker-Machineriën

van het beste maaksel en de nieuwste Constructie. De prijzen, tegen welke zij zulke **Machineriën** kunnen leveren, alsmede die, van diverse andere bewerkingen van **IJzer** zullen zeer matig worden bevonden, bijzonderheden waaromtrent op verzoek zullen worden medegedeeld.

Zij bieden te koop aan:

EEN ENKELDE CENTRIFUGAAL-MACHINE
zonder Stoom-machine.

IJZERWERKEN voor een compleet waterwiel met verbindingsstukken.

DIVERSE WAARLOOZE STUKKEN, geschikt voor Watermolens van *Lowmoor.*

IJzeren Suikerpannen van verschillende dimensiën.

Eenige Perspompen.

Meters voor ***Waterketels*** en ***Vacum pannen***, enz. enz.

Voor nadere bijzonderheden betreffende de prijzen als anderzins, gelieve men zich te vervoegen tot
(2098) PITCAIRN, SYME & Co.

NOTHERN ASSURANCE COMPANY.

Opgerigt in 1836.

VOOR BRAND- EN LEVENSVERZEKERINGEN.

Kapitaal 1,295,760 Pd. St.

De ondergeteekenden, Agenten van voornoemde Maatschappij voor **Java** en de onliggende **Nederlandsche Bezittingen,** zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

MORGAN, MELBOURN en Co., *Batavia.*
MAJOR, MATZEN en Co., *Soerabaija.*
(1950) W. MAJOR en Co., *Passaroeang.*

ROYAL INSURANCE Comp.
of Liverpool.

KAPITAAL groot £ 2.000.000 Sterling.

De Ondergeteekenden, Agenten van bovengenoemde Maatschappij, gaan steeds voort met op de voordeeligste voorwaarden verzekeringen te sluiten tegen brandschade

op Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement,

gelegen in de hoofdsteden of in de nabuurschap derzelven, alsook op **Woonhuizen, Thee-, Koffij- en Suiker-Etablissementen** op Java.

De premiën van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld, en wanneer klagten mogten voorkomen, die vereffend moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.
(2099) PITCAIRN, SYME EN Co.

LIVERPOOL & LONDON
FIRE INSURANCE Comp.

KAPITAAL groot £ 2.000.000 Sterling.

De Ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten op **Java** van bovengenoemde Maatschappij, deelen bij deze mede, dat zij bereid zijn, om **Polissen van Assurantie** op de meest voordeelige voorwaarden te verleenen op ***Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement,*** gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op ***Thee-, Koffij- en Suiker-Etablissementen op Java.***

De premiën van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld, en wanneer klagten mogten voorkomen, die vereffend moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.
(2100) PITCAIRN, SYME & Co.

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te LONDEN sedert 1782.

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz.,** zoomede op **Suiker-, Koffij- en Thée-Établissementen,** tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . . 1%, 's jaars.

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . ¾% »

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig. ¾% »

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . 1% »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1¼% »

Op Schepen, liggende op Reeden. . . 1% »

E. MOORMANN & Co., te *Batavia.*
C. DAMNITZ & Co., te *Samarang.*
(1949) P. KERVEL & Co., te *Soerabaija.*

JAVA-BODE

H. H. inteekenaren op bovengenoemd Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het **Tweede halfjaar 1859** voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor ***Franco*** toe te zenden, opdat hij in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het Tweede halfjaar:

voor Batavia	*f* 12,50
» Java	» 15.—
» de Buitenbezittingen	» 17,50.
» Nederland	» 22,50.

Brieven ***franco*** aan *den Administrateur,*
(2092) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en storting voor dat Blad kan ook geschieden bij **de Groot, Kolff & Co.** en **G. C. T. van Dorp** te *Samarang,* **E. Fuhri & Co.** te *Soerabaija,* **Weijermans & Co.** te *Pasoeroean,* **Blok & Ruzette,** te *Tagal* bij Mevr. de Wed. **G. M. van Dort,** te *Cheribon,* **G. A. Hogenraad,** te *Madioen* en **H. R. van Wijk, Rzn.** te *Padang.*

JAVA-BODE.

De ABONNEMENTS-GELDEN voor dit blad kunnen op de verschillende Buitenbezittingen van Java, mede worden afgedragen aan de Agenten der Stoomschepen van den heer W. CORES DE VRIES.

De Administrateur,
(2095) H. M. VAN DORP.

238ste Nederlandsche

STAATS-LOTERIJ.

Voor de TWEE LAATSTE KLASSEN, waarin de Hoogste prijzen van

***f* 100,000 en *f* 50,000,—**

Heel lot	. . . . à *f*	100.—
Half	» . . . . . » »	50.—
Kwart	» . . . . . » »	20.—
Tiende	» . . . . . » »	10.—

BATAVIA, 1859.
(2065) H. M. VAN DORP.

De inteekening op het PLAATWERK:

DE STRIJD OM ITALIE,

kan geschieden

met vooruitbetaling van *f* 10.— *Recepis,*

later te verrekenen.

H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 2 Julij 1959. (2109)

DE GIDS DOOR HET LEVEN.

HANDBOEK DER WELLEVENDHEID.

***f* 3.— *franco.* Per Post *f* 4.—**

Besser. De eerste Levensdagen van het Kind, *f* 2.—

Bij den Boekhandelaar
H. M. VAN DORP,
(2108) *te Batavia.*

INDISCH STAATSBLAD Aº. 1857.

(Noman-Editie).

Ontvangen en ad *f* 3,— verkrijgbaar, zoomede;

De Indische Staatsbladen,

compleet tot 1856 in twee heel lederen banden ad *f* 62.

Te Batavia bij
(2103) G. KOLFF EN Co.

PORTES-MONNAIE EN GELDBEURZEN,

ter bewaring van papieren en klinkende munt in keurige verscheidenheid ontvangen bij
(2077) G. KOLFF EN Co.

Bij G. KOLFF & Co., te Batavia is de inteekening geopend op:

Korte Praktische en Theoretische Beschrijving, van den Electro-Magnetischen

SCHRIJF- OF DRUK-TELEGRAAF,

IN NEDERLANDSCH INDIE,

DOOR

A. A. Meijsenheijm Kuipschaar,
Chef der 3de Telegraaf-afdeeling op Java.

Prijs *f* 3.—

Uitgave: DE GROOT KOLFF en Co., te Samarang.

Voor een ieder die een beknopt, gemakkelijk en duidelijk overzigt en leerboek verlangt van den thans algemeen ingevoerden telegraaf, is dit werkje onmisbaar.

Prospectus op aanvrage verkrijgbaar. (2106)

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den heer **Jan, Constantijn, Teenge,** worden beleefdelijk verzocht binnen zes weken betalingen of aangiften te doen aan de geassumeerde generale gemagtigden van Mevrouw de weduwe, ook in hoedanigheid van executrice.

TIEDEMAN EN VAN KERCHEM.
BATAVIA, 27 Junij 1859. (2072)

STOOMBOOT OENARANG.

Te beginnen met de maand Julij zal de dienst van bovengenoemd Stoomschip zich ook tot

SOERABAIJA

uitstrekken, en worden de dagen van vertrek voor de maand Julij geregeld als volgt:

Van BATAVIA den 5den en van SAMARANG den 7den naar SOERABAIJA.

Van SOERABAIJA den 12den en van SAMARANG den 14den naar BATAVIA.

Van BATAVIA den 20sten en van SAMARANG den 22sten naar SOERABAIJA.

Van SOERABAIJA den 27sten en van SAMARANG den 30sten naar BATAVIA.

Voor vracht en passage gelieve men zich te adresseeren bij *de Agenten,*
(2069) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

HET STOOMSCHIP BATAVIA,

Kapt. NEIJTS, zal den 8sten Julij via **Muntok,** en **Riouw** naar **Singapore** vertrekken.

Informatiën bij
(2079) W. CORES DE VRIES.

STOOMBOOTDIENST.

Het Stoomschip Menado,
kapt. **A. COUTERON,**
zal omstreeks den 8sten naar

SAMARANG EN SOERABAIJA

vertrekken, zullende met deze boot gelegenheid bestaan voor Passage en ter verzending van Goederen en Brieven voor

MACASSER, TIMOR EN DE MOLUKKO'S.

HET STOOMSCHIP PALEMBANG,
Kapt. **KULLER,**
vertrekt 24 uren na aankomst der verwacht wordende Landmail naar

Samarang, Soerabaija, Macassar, Timor en de **Molukkos.**

Het Stoomschip **BANDA,**
Kapt. **VOGEL,**
zal den 8sten naar

PONTIANAK EN SINGKAWANG

vertrekken.

Informatien bij
(2130) W. CORES DE VRIES.

VOOR VRACHT EN PASSAGE NAAR SAMARANG

wordt aangeboden het schip

SARA ELEONORA,

kapt. **Schuimer,**
zullende dien bodem ***woensdag aanstaande*** naar deszelfs bestemming vertrekken.

Informatiën te bekomen bij
(2131) CASSALETTE en Co.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 2 Julij 1859, No. 53.

BATAVIA.

Voor een paar dagen is door de policie alhier, 's morgen te vijf uren, digt bij gang Pool, een inlander aangehouden, die eenige goederen, waaronder een stolp, bij zich had, die men vermoedde, dat gestolen waren. De aangehoudene gaf voor, deze goederen voor iemand te moeten verkoopen, maar wist den man, van wien hij ze ontvangen had, niet op te geven. De policie heeft hem voorloopig aangehouden en doet verder onderzoek. 't Is te hopen, dat het een der dieven is, die sinds eenigen tijd daar in de buurt hunne kwade praktijken uitoefenen.

— Aan een particulier schrijven ontleenen wij het volgende:

Macassar, 20 Junij 1859. Gisteren zijn hier van Samarang 300 man versche troepen en 150 Afrikanen aangekomen, bestemd om de bezetting van Badjoa af te lossen. Het gaat met de zieken niet vooruit. Er zijn reeds meer dan 90 Europeanen en inlanders naar evenredigheid overleden. Over drie weken denkt men tegen Mario, een bondgenoot van Boni, te zullen oprukken. In de maand Augustus zal er een tweede expeditie, via Badjoa, worden uitgezonden. Wel komen er van tijd tot tijd berigten tot ons van plannen tot onderhandeling, en de Boniërs-zelven hebben zich daarover schriftelijk tot de Commissarissen gewend; doch de voorwaarden zijn van dien aard, dat daaraan niet te denken valt. Onder anderen moet een dier voorwaarden zijn, *het verlaten van Badjoa!*

Van Macassar zijn berigten ontvangen, loopende tot 16 Junij jl. en o. a. behelzende bijzonderheden nopens den indruk, dien onze krijgsoperatiën tegen Boni hebben te weeg gebragt.

Wij ontleenen aan die berigten het volgende.

In de maand Mei jl. werden door den commandant van het fort te Badjoa ontvangen twee brieven van Aroe Palakka, een der voornaamste Bonische rijksgrooten, gedagteekend van 17 Maart en 23 April te voren.

Deze brieven behelsden betuigingen van zijne opregte verkleefdheid aan het Nederlandsch-Indisch gouvernement, waardoor hij zich bij de overige leden van het Bonisch bestuur zoodanig had verdacht gemaakt, dat men hem zijne volgelingen had ontnomen, zijne bezittingen aanhield en al zijne handelingen naging.

Hij gaf verder het voornemen te kennen, om Boni te verlaten en zich te begeven naar zijne zuster, de koningin van Barroe, een klein staatje behoorden Tanette, en verzocht de tusschenkomst van den gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden, om zijne zuster daarvan kennis te geven, opdat zij hem in de volbrenging van zijn voornemen zou kunnen behulpzaam zijn.

Door de commissarissen voor de Bonische zaken werd aan den wensch van Aroe Palakka gevolg gegeven en het resultaat daarvan is geweest, dat Aroe Palakka, in de eerste helft der maand Junij jl., met eene bijzit en acht kinderen, benevens ongeveer 300 volgelingen, Boni heeft verlaten en zich heeft begeven tot zijne zuster naar Barroe. Wel is hij door datoe Sawito met gewapend volk achtervolgd, maar men heeft de uitvoering van zijn oogmerk niet kunnen verhinderen.

Wijders luiden de berigten, in de Noorderdistricten ontvangen, dat de koningin van Boni lijdt aan vlagen van krankzinnigheid, waaraan zij ook vroeger zou onderhevig geweest zijn, en dat alsnog op de benoeming van een hoofdvorst van Wadjo zou worden gewacht, om met de vrienden van Boni te overleggen, wat verder te doen stond. Intusschen schijnt de tusschenkomst der vreemde Celebesche vorsten in Boni weinig bijval meer te vinden, daar het volk zich tegen de aanrandingen van hunne volgelingen niet veilig acht.

Thans speelt nog in Boni de hoofdrol Aroe-Oedjoeng, maar, hoe oorlogzuchtig deze rijksgroote vroeger gestemd was, schijnt hij in te zien, dat hij den oorlog niet met de geringste kans van welslagen tegen het Gouvernement kan volhouden; althans, zoo een niet onaanzienlijk ingezetene der Noorderdistricten, die aanverwanten in Boni heeft en dat land onlangs bezocht, als wanneer hij met de voornaamste grooten, ook met Aroe-Oedjoeng, in aanraking kwam, niet geheel en al in zijne verklaringen de waarheid heeft te kort gedaan, dan zou Aroe-Oedjoeng dien berigtgever hebben verzocht, zijne tusschenkomst te verleenen om de zaken met het Gouvernement te schikken.

Ook volgens een anderen berigtgever, zou Aroe Oedjoeng de zaken van Boni aan den vorst van Soping hebben overgegeven, en ook deze zou gaarne den vrede hersteld zien, maar wenschen, dat, alvorens gezanten naar Macassar te zenden, het fort te Badjoa werd ontruimd.

De tijd zal leeren, welke waarde aan deze mededeelingen te hechten is.

De toestand van Boni moet overigens ellendig, en een groot gedeelte der bevolking den oorlog zeer moede zijn.

Soerabaija. In het begin der maand Mei is in het district Pridjek, regentschap Sidaijoe, eene ziekte onder het vee uitgebroken.

Uit een door den veearts in de 5de afdeeling J. van der Weijde ingesteld onderzoek blijkt, dat tot den 28sten Mei 271 buffels en 26 runderen gestorven, en 33 buffels en 6 runderen genezen zijn, en dat op dien datum 37 buffels en 16 runderen ziek waren, waaronder echter onderscheidene bij welke de ziekte afnam.

De verschijnselen, die bij het ontstaan der ziekte werden waargenomen, bestonden in een algemeenen koortsachtigen toestand, verminderden eetlust, enz.; daarna kwamen op onderscheidene ligchaamsdeelen zwellingen te voorschijn, bij de buffels meestal voor den boeg, het kossum, de linker of regter achterschenkel, en bij de runderen onder de buik zetelende. Deze zwellingen, oorspronkelijk klein, namen in het verder beloop zeer in omvang toe, hadden een blaauwachtig aanzien, waren warm, eenigzins deegachtig en gingen na een b staan van 5 à 6 dagen in koudvuur over, waarna de dieren bezweken.

Deze en meer andere verschijnselen gaven ten duidelijkste het bestaan van miltvuur te kennen.

Ook in eenige dessa's van het district Kedokan en in de dessa Pontjal, district Tambangan, hadden zich ziektegevallen voorgedaan.

Het ontstaan dezer ziekte wordt voornamelijk toegeschreven aan slecht voedsel, bestaande in gras en andere planten, *groeijende in rawa's,* vochtige en onzindelijke stalling en aan de buitengewone warmte.

Ter voorkoming van meer ziektegevallen, is last gegeven, de nog gezonde buffels en runderen naar hooger gelegen streken te drijven, en bij de krachtigste en best gevoede dieren bloedontlastingen te bewerkstellingen, door p.m. $^3/_4$ voet lengte van de staart af te kappen en hen gedurende het warmste gedeelte van den dag op schaduwrijke plaatsen te drijven.

Ter genezing dezer zieke dieren zijn aan de dessahoofden geneesmiddelen uitgereikt, bestaande in zeezout-zuur en verkoelende zouten.

Van het zee-zout-zuur werden driemaal daags $^3/_4$ drachme, met water verdund, ingegeven, terwijl een aanhoudend begieten der aangetasten met koud water als heilzaam is aangeraden.

Tevens is last gegeven de buffelkralen en stallen van modder en onreinheden te zuiveren, en ze daarna met drooge alang-alang te bestrooijen.

BANKA. — De weêrsgesteldheid was gedurende de maand Mei gunstig; bij herhaling hebben regens de temperatuur afgekoeld.

Gedurende de maand Mei 1859 is aan inkomende en uitgaande regten ontvangen . . . . *f* 4569:76
en in Mei 1858 . . . . » 667:39

alzoo meer in Mei 1859 . . . . *f* 3702:37

Over de *vijf* eerste maanden van 1859 is aan regten ontvangen . . . . *f* 14133:21
en gedurende dat tijdvak in 1858 . . . » 8542:87

alzoo meer in 1859 . . . . *f* 5590:34
(*Jav. Cour.*)

ENGELAND.

Londen, 5 Mei. Volgens eene opgave in de dagbladen, staat het getal der liberalen tot de conservatieven, tot heden voor het Parlement gekozen, als 296 tot 227. De liberalen hebben, vergeleken bij de vorige verhouding, 14 leden verloren in de graafschappen en burgten. Er moeten nog ongeveer 50 leden gekozen worden.

De *Times* berekent, dat het Parlement zeer goed een week vroeger zou kunnen vergaderen, en er veel tijd en millioenen geld zijn verspild geworden, opdat lord Derby in staat zou zijn het bewind weder te aanvaarden met ongeveer twintig misnoegden meer, zoodat de gang van zaken nog erger zal belemmerd worden. »De krisis is niet gering," zegt het blad. »Sedert de ontbinding heeft het plotseling uitbreken van een verschrikkelijken oorlog de waarde leeren kennen van de verzekeringen, die ons gedurende de schorsing der wetgeving moesten gerust stellen. Wij zijn thans overgeleverd aan de willekeur van een gouvernement, dat zijne uiterste pogingen aanwendde om de oorlogvoerende partijen te verzoenen, doch van beide minachting en beleedigingen ondervond, en dat zelfs nu in de dwaasheid volhardt, elke fijn gesponnen zinsnede aan te nemen, die de eene of andere buitenlandsche diplomaat als een voldoend antwoord beschouwt op eene engelsche aanvraag. Niemand is overtuigd, dat de tegenwoordige bewindslieden geschikt zijn, om aan een belangrijk tijdsgewricht het hoofd te bieden. Misschien zijn zeer weinigen daartoe bekwaam, doch de hardheid der omstandigheid ligt hierin, dat, bij de afwezigheid van een parlement, er geen middel bestaat, om de meest blijkbare ongeschiktheid te verhelpen of op de proef te stellen.

De *Times* vergenoegt zich heden met onder den telegram betrekkelijk de russische dagbladen de volgende regelen van het *Dresdener Journal* te stellen: »Ofschoon er geen offensief en defensief verbond tusschen Rusland en Frankrijk moge bestaan, kan er nogtans eene overeenkomst zijn aangegaan, waarvan het doel is, te verhinderen dat Oostenrijk als overwinnaar uit den op handen zijnden strijd trede." Dit is het voorname punt, en zulk eene overeenkomst bevat een niet geringen waarborg voor den toekomstigen vrede van Europa. Eene oostenrijksche overwinning kan onmogelijk de rust van Europa herstellen.

»Eene fransch-sardinische," zeggen sommigen, »nog minder;" doch welke oogmerken de fransche keizer ook moge hebben, het is tamelijk zeker, dat hij de in het manifest genoemde grenzen niet overschrijden zal. De Oostenrijkers uit Italië te verdrijven, is zonder twijfel zijn oogmerk, en het bewustzijn, dat de czaar geene duitsche tusschenkomst ten behoeve van Keizer Frans Joseph dulden zal, kan ten minste het voordeel opleveren, om de eigenaardige halsstarrigheid van het habsburger hoofd te doen buigen en de hervatting van een congres na den krijg te bevorderen. Eene nederlaag der Franschen zou eene politieke ramp zijn, waardoor het einde van den krijg alsdan buiten berekening viel. Alle eenzijdige gevoelens daargelaten, kunnen de voorstanders van den vrede, en dit is dit niet, in de gegeven omstandigheden geene andere uitkomst wenschen, dan die, welke Oostenrijk verpligt de regeling van Italië aan een europeesch congres over te laten. Ware het niet geweest, dat de engelsche ministers den oostenrijkschen keizer gestijfd hadden door pro-oostenrijksche

en anti-nationale politiek, dan zou Napoleon III zich nimmer hebben kunnen sterken, door het overwigt, dat het ultimatum, aan Sardinië gezonden, hem eensklaps schonk.

De engelsche natie neemt dagelijks meer deel in de belangrijke omstandigheden, waarin Zuid Europa zich thans bevindt, en indien er gewigtige legerberigten ontvangen worden, zal de opgewondenheid sterk toenemen. Dat het nieuwe Parlement zich onthouden zal van een openbare uitdrukking, aangaande de buitenlandsche politieke omstandigheden, is niet waarschijnlijk, en het zal van belang zijn te vernemen, in welke rigting en op welke wijze de gevoelens der vertegenwoordigers zich zullen openbaren. Het tegenwoordige ministerie tracht intusschen, door een wantrouwen tegen Frankrijk te bevorderen, de Italiaansche sympathie zoo veel mogelijk te stremmen, en zou voorzeker verder gaan in maatregelen, welke onder zekere omstandigheden konden strekken om Oostenrijk te ondersteunen, wanneer de door Rusland aangenomen rigting onbekend ware gebleven. Thans mag men het er voor houden, dat de houding door Engeland tegenover Frankrijk aan te nemen, beschouwd zal worden als op één lijn te staan met die tegenover Rusland, en alzoo bevestigt het zich meer en meer, dat Alexander II de politieke weegschaal in handen heeft.

Londen, 9 Mei. Men verzekert in de staatkundige kringen, dat de liberalen, onmiddelijk na de opening van het parlement, maatregelen zullen nemen, om het ministerie te doen aftreden. Men weet niet, of de hoofden een regtstreeksch votum van wantrouwen, of een votum van afkeuring over het ondoelmatige der ontbinding van het parlement zullen voorstellen.

Ten gevolge der verklaringen van Rusland en der inlichtingen van Frankrijk, hebben Engeland en Pruissen besloten, de onzijdigheid streng te handhaven, ten einde den oorlog te localiseren.

Men is van meening, dat de Italiaansche oorlog van geen langen duur zal zijn, wegens den geldelijken toestand der krijgvoerende partijen.

— Volgens een brief uit Weenen zou er een algemeene opstand in Turkije te vreezen zijn; eene gebeurtenis, die reeds herhaalde malen als ophanden zijnde werd aangekondigd door die schrijvers, welke aan Rusland en Frankrijk het plan tot verdeeling van Turkije toedichten. De oostersche kwestie, zegt bedoelde correspondent, zal binnen een paar maanden weder te berde gebragt worden. De Oostenrijkers zouden Cattaro aan de landzijde hebben versterkt, en vorst Milosch had maatregelen genomen, om dertig à veertig duizend man onder de wapens te brengen. Vorst Kuza had aanvraag gedaan, om de wapens, die de Russen uit de Donauvorstendommen hebben medegenomen, terug te ontvangen, hetgeen waarschijnlijk zou toegestemd worden, te meer daar Frankrijk verklaard had, dat de eisch van vorst Kuza regtmatig was.

— De amerikaansche stoomboot brengt 50,000 dollars specie.

— Uit Grenada wordt berigt, dat in de straat van Santander eene oproerige beweging is voorgevallen, doch de regering de overhand had behouden.

FRANKRIJK.

Parijs, 8 Mei. Men zegt dat de nationale garde van Parijs met 150,000 man zal versterkt worden.

Wanneer ik wel onderrigt ben, dan zal de *Moniteur* morgen of overmorgen de benoeming van den admiraal Hamelin, onzen minister van marine, tot groot kanselier van het Legioen van eer mededeelen. Naar ik vernomen heb, zal de admiraal Passeval Deschênes hem in het ministerie opvolgen.

Het 1ste en 2de escadron kurassiers der keizerlijke garde is heden per spoortrein naar Toulon vertrokken, om aldaar naar Genua scheep te gaan.

De minister van oorlog heeft bij besluit bepaald, dat niet slechts aan de verlof hebbende manschappen, behoorende tot de infanterie der marine, geene paspoorten zullen worden uitgereikt, maar dat zelfs diegenen, welke hun tijd uitgediend hebben, in dienst zullen worden gehouden.

Volgens brieven uit Rome, heeft de kardinaal Antonelli aan den heer de Grammont eene nota gezonden, waarbij hij verzoekt den Heiligen Stoel als strikt onzijdig te beschouwen, hetwelk door keizer Napoleon is beantwoord met de verklaring, dat de paus niet genoodzaakt zou worden in de italiaansche aangelegenheden partij te kiezen.

Wat Napels betreft, er bestaat alle reden om te gelooven, dat onze regering zich met de zaken van dat land niet bemoeijen zal. Zoo als onze betrekkingen thans met Engeland staan, wil men zich aan geen verwikkelingen of aan een Engelsch protectoraat op Sicilië blootstellen.

— Men verzekert bij herhaling, dat een oostenrijksch generaal gevangen genomen is.

— Eenige dagen geleden zijn drie officieren van een regiment Croaten, op het kasteel van Milaan, gefusilleerd, dewijl zij een poging hadden gedaan, om onder vermomming te ontvlugten.

— Uit Livorno wordt van den 4den dezer medegedeeld, dat het voorloopig bewind, ten einde te gemoet te komen aan het verlangen van burgerlijke ambtenaren, die in dienst zouden willen treden, een besluit heeft uitgevaardigd, waarbij hun wordt toegezegd: 1°. dat het hun zal vrijstaan dienst te nemen; 2°. dat er gezorgd zal worden voor de geregelde waarneming hunner functien gedurende hunne afwezigheid; 3°. dat zij hun tractement zullen behouden en 4°. dat zij na den oorlog in hunne functien en betrekkingen zullen hersteld worden.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 7 Mei. De *Weim. Zeitung* weerspreekt heden officieus het gerucht, dat zelfs door den telegraaf is verspreid, als had de grootvorstin weduwe van haar neef, keizer Alexander, eene eigenhandig geschreven verzekering ontvangen, dat er geen Fransch-Russische alliantie bestaat.

— Volgens de *Neue Munch. Ztg.* zou de koning van Beijeren de verklaring afgelegd hebben, dat Beijeren in den tegenwoordigen oorlog neutraal zal blijven.

Berlijn, 7 Mei. Het algemeen verspreid gerucht, dat de geheele pruissische armee binnen kort mobiel zou worden gemaakt, wordt thans bepaaldelijk tegengesproken.

— Het overlijden van Alexander von Humboldt, ofschoon reeds sedert eenige dagen vooruitgezien, heeft hier een diepen, smartelijken indruk te weeg gebragt. De ontslapene, die niet alleen door geheel Pruissen, maar ook door de geheele beschaafde wereld wordt betreurd, mogt tot het laatste oogenblik zijne volle bewustheid behouden. Herhaaldelijk gaf hij den wensch te kennen naar de terugkomst des konings, dien hij zoo gaarne nog eenmaal wenschte te zien. Op uitnoodiging van den minister van onderwijs, zullen de leden der universiteit en der akademie van kunsten en wetenschappen, aanstaanden Dingsdag, het stoffelijk overschot naar zijne laatste rustplaats vergezellen. Men verwacht daarbij tevens talrijke deputatien van buitenlandsche genootschappen.

— Even als te Hamburg, is ook alhier de verklaring van Engeland ontvangen, dat deze mogendheid, in geval het tusschen Duitschland en Frankrijk tot een oorlog mogt komen, geene verpligting op zich kan nemen, ten aanzien van de bescherming der Duitsche kusten en Duitsche scheepvaart.

Weenen, 6 Mei. In de *Ostd. Post* wordt met betrekking tot de zending van graaf Korolyi, onze gezant bij het hof te Petersburg, het volgende gemeld. Op grond van mededeelingen, van een goed onderrigte zijde ontvangen, mag worden verzekerd, dat onze gezant geen bepaalde toezegging van het Petersburgsche cabinet heeft verkregen nopens de rigting, welke zij in de tegenwoordige verwikkelingen zal volgen. Het eenige dat prins Gortschakoff daaromtrent heeft te kennen gegeven, is, dat het van den loop der gebeurtenissen zou afhangen, hoedanig Rusland zich ten opzigte van den thans uitgebroken oorlog zal gedragen. Rusland wenscht zoo mogelijk toeschouwer te blijven van den krijg, dewijl de inwendige toestand des lands dit wenschelijk doet zijn. De uitbreiding aan handel en nijverheid gegeven vordert rust en vrede. Men voegt er bij, dat Prins Gortschakoff zich ten dezen op de volgende wijze heeft uitgelaten: «Zoolang de oorlog van Italië beperkt blijft binnen zijne tegenwoordige grenzen, heeft Rusland zich met de zaak niet te bemoeijen.

— Heden heeft de keizer, vergezeld van de keizerin, eene groote wapenschouwing gehouden over de troepen, welke morgen naar Istrie vertrekken. De keizer werd door de troepen en de zamengestroomde menigte met uitbundige geestdrift begroet.

— Uit Venetie wordt berigt, dat aldaar is aangekomen de generaal Ferrari, benevens vele officieren van allerlei rang, behoord hebbende tot het Toscaansche leger, die zich verwijderd hadden, dewijl zij geene gemeene zaak wilden maken met de Fransche en Sardinische agenten bij de aldaar plaats gegrepen hebbende omwenteling.

— Gisteren is de stad Brody, in Gallicie, op de Russische grenzen gelegen, door brand geheel vernield.

ITALIE.

Turijn, 4 Mei. Onlangs werd gemeld, dat de vrijheid der drukpers bij een besluit eenigzins begrensd zou worden. Eergisteren is dit besluit officieel bekend gemaakt. Art. 1 bepaalt, dat voortaan gedurende den oorlog verboden is het publiek maken door de drukpers of eenig ander werktuig, geschikt om de gedachte bekend te doen worden, van berigten, rapporten, of iets, dat betrekking heeft op den loop des oorlogs, de legers enz., wanneer dit niet reeds officieel was medegedeeld en publiek gemaakt. Art. 2 verbiedt het verspreiden van zoodanige geschriften; volgens art. 3, mag niemand manuscripten voorlezen of redevoeringen op publieke plaatsen houden, die in staat zijn, de gemoederen aan te zetten en de rust te verstoren. Art. 4 bestraft voorafgaande overtredingen met een gevangenis van 6 dagen tot een jaar en 100 tot 1600 livres boete. Art. 5 en 6 hebben betrekking tot het uitgeven van een nieuw dagblad en het binnenvoeren van vreemd drukwerk, hetgeen niet dan op autorisatie van den minister van binnenlandsche zaken mag geschieden en door hem dadelijk kan gestaakt worden.

Genua, 3 Mei. Sedert gisteren heeft een groot aantal troepen Genua verlaten, om naar den kant van Alessandria op te rukken. Drie divisiën zijn vertrokken: de divisie Espinasse, de divisie Forey en de divisie Bazaine. Maarschalk Baraguey-d'Hilliers, die op 't koninklijk paleis woont, heeft de drie divisiën geïnspecteerd, onder de toejuiching der geheele stad, waarna de troepen, met levensmiddelen voor acht dagen voorzien, met de generaals aan het hoofd, zich in beweging gesteld hebben. Zij moeten bij étappes marcheren, om niet te veel menschen op één punt, waar men misschien geen genoegzame fourage, levensmiddelen en logies zou vinden, opeen te pakken. De houding onzer troepen is prachtig, 'tgeen de bewondering der Italianen opwekt.

Te Alessandria, waar 'k gisteren was, zijn verscheidene fransche regimenten van Turijn aangekomen. Op de wapenplaats heeft men een kamp geformeerd, dat niet minder dan 12,000 man bevat; daarenboven zijn andere regimenten bij particulieren, in de vesting, in de forten, in kazernes en in oude kloosters gehuisvest. Voeg hierbij, behalve de troepen, die 't gewone garnizoen uitmaken, een kamp Piemontesche soldaten van 18.000 man, en gij zult begrijpen, dat Alessandria thans geheelenal voor een *coup de main* beschermd is.

Te Genua — waar elk oogenblik de tegenstrijdigste geruchten rondloopen, vooral sinds de communicatie moeijelijker is geworden, ten gevolge van de suppressie van een aantal spoorwegconvooijen—zeide men, dat de Oostenrijkers zich te Casale, een kleine stad, een mijl van Alessandria, vertoond hadden, en dat daar een zeer levendig treffen tusschen de fransch-sardinische troepen en de soldaten van Giulay heeft plaats gehad. Dit is zeer onwaarschijnlijk: de Oostenrijkers zijn op een kwartieruurs afstand van Vercelli, eene kleine stad van drie duizend zielen, waar zij zooveel te gemakkelijker zijn binnengetrokken, daar men hun niet den minsten tegenstand geboden heeft.

De generaal is begonnen, toen hij pas in de stad was, tweehonderd duizend rations te eischen en een buitengewone belasting van de inwoners te heffen, hetgeen Giulay, zoo als gij weet, niet heeft belet, in een proclamatie te verklaren, dat hij Piemont den oorlog kwam aandoen, om het van zijne binnenlandsche vijanden te verlossen, en hun de vrijheid weer te geven, die door een omwentelingspartij in gevaar gebragt was. Giulay is zonder kijf een kluchtig persoon, en gij kunt u geen denkbeeld maken van den onzaggelijken schaterlach, dien zijne proclamatie door geheel Piemont heeft opgewekt. Als hij met zijne proclamatie bedoelde, de menschen te laten lagchen, dan kan hij te vreden zijn.

Maarschalk Canrobert is dezen morgen te zeven uren van Turijn te Alessandria aangekomen. Hij werd door drie adjudanten vergezeld. Aan de plaats van aankomst wachtten de buitengewone koninklijke commissaris en de syndicus hem af. De Maarschalk werd naar het koninklijk paleis geleid, onder het handgeklap der voor het paleis verzamelde menigte en de kreten: leve Canrobert.

Straks zeide ik, dat de Oostenrijkers te Vercelli waren, maar 'k heb vergeten er bij te voegen, dat Vercelli maar zes mijlen van Alessandria ligt. Ik geloof echter niet, dat zij dwaas genoeg zijn, om te gelooven iets van deze zijde te doen. Alessandria is onneembaar. 't Is een der sterkste punten van Italië.

Men moet deze onmetelijke forteres, die met de aarde gelijk is, zien, wier onzigtbare kanonnen een geheel leger zouden wegvagen, gij moet de vooruitgebragte, de innerlijke werken, al de vernielingsmiddelen zien, die op deze oorlogsplaats zijn opgehoopt. Naar mijn gevoelen, hebben de Oostenrijkers het gunstige oogenblik laten voorbijgaan, door de Franschen te laten aankomen. Vóór veertien dagen hadden zij moeten handelen. Thans hebben zij 80,000 goed georganiseerde Piemontesche troepen en 100,000 Franschen voor zich, die, binnen eenige dagen, door 100,000 andere gevolgd zullen worden. Maar de fransche troepen hebben nooit grooter ijver, schooner houding en grooter lust om handgemeen te worden gehad.

Daarentegen weet ik van personen, die uit Lombardije komen, dat de oostenrijksche troepen reeds gedemoraliseerd zijn, en het aantal oostenrijksche deserteurs, dat tot ons overkomt, bewijst ons, dat de militaire geestdrift niet zeer groot is in de gelederen, die door generaal Giulay worden aangevoerd.

Binnen kort nadere bijzonderheden.

P. S. Een engelsch oorlogschip is gisteren ochtend de haven van Genua binnengeloopen. 't Is digt bij de monding geankerd en blijft daar, zegt men, om te observeren.

Parijs, 8 Mei. Particuliere brieven, die de geopperde vermoedens, omtrent de werkelijk door de Oostenrijkers bezette punten, naauwkeurig bevestigen, beschrijven de stelling dezer laatsten als de meest ongunstige. Het weder heeft de plannen der strategie tegengewerkt, en men moet de aarzeling der generaals ook toeschrijven aan de omstandigheid, dat zij zich niet meer tegenover de Piemontezen alleen, maar ook tegenover de Franschen bevinden.

Men heeft ook brieven uit Milaan, waarin gezegd wordt, dat het vertrouwen der Oostenrijkers hoe langer zoo meer vermindert. De gekunstelde geestdrift der eerste dagen is voor de werkelijkheid verdwenen, en de toekomst bedekt zich voor hen met duistere wolken. Zoo wordt b.v. in een brief uit Milaan gezegd, dat verscheiden oostenrijksche generaals een droevig voorgevoel van 't lot, dat hen wacht, hebben. Een hunner moet, vóór zijn vertrek, uitgeroepen hebben: Die Milanezen nemen zelfs de mogelijkheid eener overwinning niet aan!

In bedoelden brief vindt men nog de volgende bijzonderheden:

»De oostenrijksche troepen komen steeds aan, maar ze zijn ter neergeslagen. De wezentlijke oorzaak van deze ter neer gedruktheid schijnt de onderdom hunner generaals te zijn, die nog de langzaamheid en pedanterie van 1796 hebben, in plaats van de vlugge tactiek van 1849 te volgen. Zij hebben geen vertrouwen in generaal Giulay, wien men aan 't hoofd des legers behouden heeft, dank zij zijne vriendschap met 's keizers adjudant, generaal Grüne, op wien alle ongelukken, die het huis Habsburg zullen treffen, voor een groot deel zullen terugkomen. Giulay is zonder eenige beteekenis als militair, maar hij heeft eenig talent als administrateur. 't Is waar, hij heeft een goed adjudant, Stancowich.

De generaals Hep en Schlich, de beste generaals van Oostenrijk, gekwetst, naar men zegt, door het onbehoorlijk gedrag van Grüne, zouden ziekte of familiezaken hebben voorgewend,; generaal Schlich heeft een rijke Milanesche getrouwd, en houdt zich ter zijde.

SPANJE.

Madrid, 30 April. De *Correspondencia Autografa* ontkent het berigt, dat de heer Rios Rosas aan de regering zou gevraagd hebben, een garnizoen van 10,000 man naar de Balearische eilanden te zenden, voor het geval, dat de paus zich daar mogt vestigen. Ook bestaat er tusschen den paus en de Spaansche regering niet de minste onderhandeling over dat verblijf op de Balearische eilanden.

— De heer Domenech, minister van financiën onder het ministerie Sartorius, is uitgenoodigd zich bij de commissie te vervoegen, welke belast is met de instructie der zaak Esteban Collantès, ten einde gehoord te worden aangaande dit geding. Om alle vertraging te voorkomen, is besloten, met de behandeling der zaak van den heer Collantès voort te gaan, zonder verder de verklaring van den heer Mora af te wachten, maar hem bij verstek te veroordeelen.

— Het kind, waarvan de hertogin de Montpensier met bevallen, verkrijgt, zoo als bij koninklijk besluit bepaald is, den titel van infant van Spanje. Een ministeriële ordonnancie heeft alle beschikkingen geregeld, welke bij en na de bevalling, tegen het einde der maand Mei verwacht wordende, zullen genomen worden. De minister van justitie, die de betrekking van protonotaris vervult en derhalve de geboorte-akte zou moeten teekenen, is gemagtigd, zich door den president van het koninklijk hof te Sevilla te doen ve

angen, en het corps diplomatique is uitgenoodigd, uit zijn midden een afgevaardigde te benoemen, belast om het bij die gelegenheid te vertegenwoordigen; deze zal zich voor den 20sten Mei te San-Lusar de Barrameda moeten bevinden.

— Sommige dagbladen hebben medegedeeld, dat eenige afgevaardigden van plan waren een wets-ontwerp in te dienen, strekkende om aan de regering een votum van vertrouwen te schenken, door haar volmagt te verleenen, om, wanneer de gebeurtenissen in Europa dit mogten vereischen, buitengewone maatregelen te nemen.

— Morgen zal hier eene groote manoeuvre der artillerie gehouden worden, welke de koningin zal bijwonen.

— Over het algemeen laten zich de dagbladen uit ten gunste van Spanjes neutraliteit. Sommige liberale dagbladen echter verlangen, dat de regering zich zou verklaren ten gunste van het liberale beginsel, dat Frankrijk in Italie voorstaat.

— De oproerige beweging te Lugo is tot rust gebragt; er zijn troepen heen gezonden, en de regterlijke instructie omtrent het voorgevallene wordt ijverig voortgezet. Van de gekwetsten bevinden zich twee in gevaar.

AMERIKA.

De berigten uit New-York loopen tot 24 April. Volgens de *New-York Enquirer* heeft de president Buchanan verklaard, dat bij de weder bijeenkomst van het congres, er geene enkele belangrijke buitenlandsche kwestie zal zijn, welke niet behandeld zal worden. Volgens dat blad is, ten aanzien van de nog hangende geschillen met Engeland, betreffende Centraal Amerika, eindelijk eene staatkunde aangenomen, die volkomen slagen zal. De leer van Monroe, welke nimmer goed is begrepen, is voor goed opgegeven, zoodat bij de Amerikaansche diplomatie daarvan waarschijnlijk geen sprake meer zal zijn. Men is tot de overtuiging gekomen, dat de britsche belangen op het vasteland niet in strijd zijn met de Amerikaansche, en dientengevolge is eene overeenkomst gesloten, tot vervolging der vrijbuiters, en eene andere betreffende den onderlingen waarborg van de veiligheid van het transito-verkeer tusschen de beide Oceanen. Deze laatste conventie zal niet minder voordeelig zijn voor den Europeschen handel dan voor den Amerikaanschen.

— Het Cass-Yrissari tractaat is in gewijzigden vorm te Washington aangekomen. De president Buchanan heeft zijne goedkeuring daaraan nog niet gegeven.

— Te Washington is het berigt ontvangen, dat de geschillen tusschen de Vereenigde Staten en Paraguay vereffend zijn.

— Lord Lyons is den 7den, vergezeld van lord Napier, te Washington aangekomen en aan generaal Cass voorgesteld. Lord Napier was den 12den naar Engeland teruggekeerd.

— Vroeger is gemeld, dat in de Vereenigde Staten weer eene expeditie van vrijbuiters tegen Cuba beraamd wordt. In een schrijven uit New-York van 13 April vindt men de volledige bevestiging van dit berigt niet alleen, maar zelfs eenige bijzonderheden aangaande deze expeditie. Zooveel kan men daaruit zien, dat zij thans op grooter schaal uitgerust wordt dan de vorige, die zoo als men weet, alle mislukt zijn. De vrijbuiters zijn van alles voorzien, van manschappen, geld, wapenen, kanonnen, enz. en rekenen bij hunne landing te Puerto Principe, waarheen zij zich het eerst rigten zullen, op de ondersteuning van hen, met wie zij verstandhouding hebben weten aan te knoopen. In het schrijven wordt tevens gezegd, dat zij voornemens zijn, een soort van guerilla oorlog op Cuba te voeren,

— Het nieuws uit Utah is alles behalve geruststellend. De stad aan het Zoutmeir werd, naar men zeide, door eene georganiseerde rooverbende gekweld.

— Te New-Orleans zijn berigten ontvangen uit Vera Cruz van den 8sten. Miramon had den 18den Maart Vera Cruz verkend en was daarna naar zijne, op negen mijlen van daar gelegerde, armee teruggekeerd. De vrouwen en kinderen te Vera Cruz waren aan boord der schepen gebragt en de liberalen bereidden zich op een krachtdadigen tegenstand voor. Miramon zond 1200 man tegen Alvarado af; daar deze echter, zonder een aanval op de sterk verdedigde stad te wagen, terugtrokken, brak hij den 28sten zijn kamp op en begon den terugtogt naar de hoofdstad. Uit de stad Mexico-zelf waren berigten tot den 4den ontvangen. De liberalen, 15,000 man sterk, omsingelden de hoofdstad en hadden den toevoer van water en levensmiddelen afgesneden. De bezetting telde 6000 man. Miramon had uit Orizaba 1500 man afgezonden. Den 2den greep generaal Degollado de stad, hoewel zonder goed gevolg aan; aan beide zijden vielen 500 man. De amerikaansche gezant had de regering van Juarez erkend.

— De finantieele toestand in Nicaragua is beklagenswaard. Het rapport van den minister van finantien constateert een deficit van $ 70000 voor het jaar 1859—60.

— De zwarten op het eiland Jamaica verkeeren in eene groote gisting en hebben zich aan talrijke buitensporigheden schuldig gemaakt.

— Uit Havana schrijft men, dat een groote brand in het Westelijk gedeelte van Cuba eene groote hoeveelheid suiker en ander eigendom vernield had.

— Uit Brazilie verneemt men, dat de baron Murchba den heer Natuco, als minister van justitie, is opgevolgd. De oppositie, welke het cabinet ontmoet, schijnt de reden te zijn, dat het nog tot geen vast besluit is gekomen, ten opzigte van de binnenlandsche staatkunde, die het denkt te volgen.

— Uit Buenos Ayres loopen de tijdingen tot 30 Maart. De algemeene verkiezingen waren aldaar in de beste orde afgeloopen. Daarentegen hadden de Indianen een inval gedaan en 15,000 à 20,000 paarden geroofd.

— Den 22sten Maart werd de stad Quito door eene aardbeving getroffen en bijna geheel vernield. Kerken, kloosters, gouvernementsgebouwen en vele particuliere huizen werden omverworpen en die huizen, welke zijn staande gebleven, zijn zoodanig beschadigd, dat zij niet meer bewoonbaar zijn. De schade wordt op $ 3,000,000 begroot. Het getal personen, dat daarbij is omgekomen, wordt op 500 geschat, hetgeen echter waarschijnlijk overdreven is. Eenige kleine steden ten noorden van Quito zijn eveneens vernield en te Guayaquil rigtte de aardbeving ook eenige schade aan.

BRITSCH-INDIE.

Door het bestuur van de Punjaub is besloten, dat de engelsche taal in al de regtbanken van die provincie zal worden gebezigd. Vooral had men gedurende drie maanden er een proef mede genomen bij de behandeling van zekere civiele zaken en van geringe criminele gevallen.

— De *Englishman* berigt, op gezag van een der voornaamste kooplieden van Calcutta, dat de voornaamste handelaars en bankiers van den Bazar, waaronder eenige van de rijkste inlandsche familien, die geen zaken doen, maar groote aandeelen hebben in staats-leeningen, een brief hebben gerigt aan de Kamer van Koophandel. Hierin verklaren zij, dat zij hoegenaamd geen vertrouwen stellen in de maatregelen van de tegenwoordige regering, en dat zij geen deel zullen nemen aan leeningen, die opengesteld mogten worden. Van dezen brief is een afschrift gezonden aan lord Stanley.

— De *Hurkaru* deelt als een gerucht mede, dat verscheiden militaire betaalkantoren in Bengalen zullen worden opgeheven en dat eenige officieren op een salaris van 200 à 300 ropijen, een aanstelling zouden krijgen als betaalmeesters bij eenige van die militaire dépôts.

— Als een bewijs van milddadigheid kan worden medegedeeld, dat zekere Parsee Cowasjee Jehangir Readymoncy een som van 500 ropijen ter beschikking heeft gesteld van de commissie over de *gymnastic academy*, welke onlangs door eenige verlichte Parsees werd gesticht. De interest van deze som moet ten voordeele van de genoemde inrigting worden aangewend.

De ontdekking van een oud handschrift des Bijbels.

In de *wissenschaftliche Beilage* der *Leipziger Zeitung* van 17 April ll., wordt de volgende brief van prof. Tischendorf meêgedeeld, dien wij, wegens de belangrijkheid van den inhoud, in zijn geheel wedergeven. De brief is gerigt aan den staatsminister von Falkenstein, en is gedateerd Cairo den 15den Maart.

„De welwillende deelneming, die uwe Excellentie mij heeft betoond bij mijn vertrek uit het vaderland, maakt het mij tot een aangenamen pligt, het eerste berigt van een hoogst belangrijken letterkundigen vond, waarmeê de hand der Voorzienigheid mijne nieuwe nasporingen in het oosten heeft bekroond, aan u toe te zenden. Gij weet, welk een gewigt de geleerde christelijke wereld aan den beroemden Codex Vaticanus hecht, hoe dit handschrift eeuwen lang onder de geheime kleinodiën der pauselijke bibliotheek werd bewaard, met welk een ijver elke vergelijking, ook dan, wanneer zij slechts enkele plaatsen gold, werd nagejaagd en gebruikt, met welk een gespannen verwachting de sedert 1828 onder pauselijke vergunning door den kardinaal Mai ondernomen uitgave dezer onschatbare oorkonde werd te gemoet gezien, en hoe dankbaar eindelijk, na dertig jaren wachtens en nadat intusschen de kardinaal Mai gestorven was, de door een andere hand in 1858 werkelijk te Rome volbragte uitgave, ondanks hare blijkbaar groote onvolkomenheid, is ontvangen geworden. Wanneer ik, na deze voorafgaande opmerkingen berigt, dat de Voorzienigheid in een verborgen hoek van de zoo dikwijls doorzochte kloosters van het Oosten nog een handschrift heeft bewaard, dat niet alleen door zijn ouderdom, zijn uitgebreidheid, het karakter van zijn tekst volkomen met den Codex Vaticanus is gelijk te stellen, maar daarenboven eigenschappen bezit, die daaraan een nog hoogeren rang, eene nog grooter beteekenis voor de christelijke wetenschap geven, dan zal het mij niet verwonderen, wanneer mijn berigt hier en daar twijfelaars ontmoet en met de vraag ontvangen wordt: is het wel waar? is het wel mogelijk? Mijne eigene verrassing, mijne eigene verbazing toch, toen ik in een klooster, aan den voet van den Mostberg, de kostbare bladen voor het eerst in handen had, gaat alle beschrijving te boven.

Het handschrift, welks ontdekking ik u mededeel, bestaat uit 346 fijne schoone perkamentbladeren van zoo groot formaat, dat twee er van een geheel gazellenvel uitmaken. Het schrift, op ieder blad in vier kolommen verdeeld, is van een zeer oud karakter; het is grootendeels, voornamelijk op de meeste buitenzijden van de vacht, met verwonderlijke duidelijkheid bewaard gebleven; alleen geven niet weinige bladen van de binnenzijde grootere moeijelijkheid voor het gebruik, en nog moeijelijker is het, overal met zekerheid de verscheiden, reeds in hoogen christelijken leeftijd ondernomen, verbeteringen van den oorspronkelijken tekst te onderscheiden. Zulke handschriften dragen, zooals bekend is, nooit een datum. Het is de taak der palaeographie, met zorgvuldige inachtneming van alle eigenaardigheden van ieder handschrift, volgens het karakter der daarin gebruikte letterteekens, de interpunctie, het gebruik der initialen, opschriften en onderschriften, het perkament, de inkt, de oude verbeteringen, enz. den ouderdom met meer of minder naauwkeurigheid te bepalen. Voor dit handschrift nu is er, wat althans de bepaling der eeuw van zijn ontstaan betreft, naauwelijks een datum noodig; want dat het in de *vierde* eeuw geschreven is, wordt door alle argumenten, die in de palaeographische wetenschap van kracht zijn, bijna boven allen twijfel verheven. In dezelfde eeuw behoort ook, volgens mijn eigen zelfstandig oordeel, benevens dat van Hug en anderen, de Codex Vaticanus te huis. De eenige onder alle mij bekende grieksche perkamenten handschriften, die ik tot nog toe in leeftijd nog boven den Codex Vaticanus stelde, was de Leipziger Codex Friederici Augustanus. Deze is echter, zooals mij sedert duidelijk werd, een overblijfsel van hetzelfde zeer oude handschrift, waarvan ik zoo gelukkig was, op nieuw zulke belangrijke bestanddeelen te vinden.

Wat den inhoud betreft, bevat het handschrift nog heden belangrijke gedeelten van het Oude Testament, bijv. het grootste deel der groote en kleine profeten, de Psalmen, het boek Job, het boek Jezus Sirach, het boek der Wijsheid, en meer andere der zoogenoemde Oud-testamentische Apocryphen. Op deze boeken volgt het gansche Nieuwe Testament. En hierin is vooral de buitengewone belangrijkheid van dezen vond gelegen. Slechts 3 handschriften van den Bijbel, uit de hooge christelijke oudheid tusschen de vierde en de negende eeuw dagteekenende, zijn er tot ons gekomen, die grooter van omvang zijn, maar geen enkel bevat het N. T. in zijn geheel. De uitgebreidste daaronder is de Londensche Codex Alexandrinus, waaraan bijna het geheele Matthaeus-evangelie en het grootste deel van den 2den brief aan de Korinthiers ontbreekt, terwijl nog veel meer in den Vatikaanschen Codex wordt gemist, namelijk de Openbaring van Joannes en vier Paulinische brieven geheel, en een derde gedeelte van den brief aan de Hebreën. Daarentegen ontbreekt in den thans gevonden Codex van het geheele N. T. zelfs niet een enkel blad; hij is dus van alle handschriften van het N. T., die een duizendjarigen en nog hoogeren ouderdom bezitten, de eenige volledige. Voor elken theoloog, die weet, welk een beslissend gewigt onze weinige, voor meer dan duizend jaren geschreven, tekst-oorkonden bij het vinden, beoordeelen en vaststellen der door de apostelen vervaardigde schriften hebben, zal het geen verder betoog meer behoeven, hoe belangrijk de genoemde ontdekking is. Aan het gevonden handschrift komt de eerste plaats onder alle autoriteiten voor den oorspronkelijken tekst van het N. T. toe. Daardoor is een nieuwe waarborg gewonnen voor de mogelijkheid der herstelling en bepaling van den echten apostolischen tekst, of ook daarom, dat wij dezen tekst op uitnemende wetenschappelijke grondslagen, althans hoofdzakelijk, bezitten. Ik voeg nog slechts hierbij, dat een voorloopig vlugtig onderzoek mij reeds nu van de volkomen overeenstemming van dit klooster-handschrift met den Codex Vaticanus overtuigd heeft.

Doch ik moet nog twee andere bestanddeelen noemen van hetzelfde handschrift, wier ontdekking reeds op zich-zelve voldoende zou geweest zijn, om de ondernomen nieuwe reis tot een vruchtbare en gelukkige reis te maken. Uwe Excell. weet, dat de christelijke kerk, na de Bijbelboeken de kostbaarste gedeelten harer literatuur in de schriften der apostolische vaders meent te bezitten. Wij hebben slechts zeer weinige dergelijke geschriften, en deze weinige grootendeels slechts naar een twijfelachtigen tekst of onvolledig of alleen in vertalingen. Dit geldt van den zoogenaamden brief van Barnabas, die, wanneer hij ook niet van den medgezel van Paulus is vervaardigd, toch zeer spoedig na het einde der eerste eeuw moet zijn geschreven. Clemens en Origenes in de 2e en 3e eeuw halen hem zelfs als een gedeelte der h. schriftzelven aan, en ook later wordt hij door mannen als Eusebius als een der twijfelachtige bestanddeelen der schrift aangemerkt. Van dezen brief, in omvang gelijk aan den brief aan de Romeinen, zijn vroeger reeds verscheiden grieksche handschriften gevonden, maar allen uit later tijd, en in allen ontbreken evenzeer de vijf eerste hoofdstukken, waarvan men tot nog toe den tekst slechts uit een zeer bedorven latijnsche overzetting heeft leeren kennen. Hoe groot moest dus mijne verwondering zijn, toen ik in het oude handschrift van den Bijbel, na het eind der Openbaring van Joannes, den geheelen brief van Barnabas ontdekte. Ik kon het niet van mij verkrijgen den Codex uit de hand te leggen, zonder den geheelen tekst gelezen en afgeschreven te hebben. De theologen zullen dus niet langer den reeds in de tweede eeuw hooggeëerbiedigden brief van Barnabas, volgens den onzekeren griekschen tekst van latere handschriften en volgens een zoo gebrekkige, dikwijls onverstaanbare latijnsche overzetting behoeven te lezen.

Te midden mijner vreugde over deze ontdekking was mij nog eene laatste verrassing bereid. Ik vond namelijk een afzonderlijken band van 52 tekst-kolommen, die tot opschrift droegen: *de herder*. Het was het eerste deel van den Pastor van Hermas, waarvan de grieksche tekst tot voor korten tijd als verloren wordt beschouwd. Het handschrift-zelf getuigt alzoo, dat in den vroegsten tijd zoowel de brief van Barnabas als de Pastor van Hermas als deelen der heilige schrift, ook al was hun gezag twijfelachtig, zijn aangemerkt. Van het laatste bragt, zooals bekend is, Simonides een bijna volledigen tekst naar Leipzig, gedeeltelijk in een door hem op den Athos gemaakt afschrift, gedeeltelijk op drie papierbladen uit de 15de of 14de eeuw. Nadat deze tekst eerst in December 1855 op een zeer gebrekkige wijze uitgegeven, spoedig daarna ook door mij naauwkeuriger was nagezien en herdrukt, ontstonden ernstige bedenkingen over de vraag, of hij inderdaad wel uit de oudheid afkomstig was, of wel hoofdzakelijk eene middeneeuwsche overzetting uit het Latijn behelsde. Voor alle anderen was ik de laatste meening toegedaan. Hierover is nu door het handschrift, dat juist 1000 jaren ouder is dan de Leipzigsche bladen, het volle licht opgegaan; ik verheug mij te kunnen mededeelen, dat de Leipzigsche tekst niet uit middeneeuwsche studiën, maar uit den ouden oorspronkelijken tekst is voortgevloeid. Mijne tegenovergestelde meening is echter in zooverre bevestigd, als de Leipzigsche tekst aan vele corruptiën mank gaat, en ook aan zulke, die zonder twijfel uit middeneeuwsch gebruik van den latijnschen tekst voortkomen.

Het verheugt mij zeer, dat de mij door de keizerlijke regering van Rusland opgedragene en ook door uwe eigen gunst bevorderde wetenschappelijke zending reeds in het eerste tijdperk eene zoo heerlijke letterkundige ontdekking ten gevolge heeft gehad. In vertrouwen op de keizerlijke gunst, geloof ik reeds nu aan de geleerde wereld eene zeer spoedige en waardige uitgave van het handschrift te mogen toezeggen. Een uiterst naauwkeurig en zorgvuldig nieuw afschrift van de 132.000 regels bevindt zich, zoo God wil, bij het begin van April in zijn geheel in mijne handen. Den Codex Vaticanus kende men drie eeuwen lang, voordat aan den algemeenen wensch naar zijne uitgave werd voldaan. Misschien zijn er, in plaats van drie eeuwen, nu slechts drie jaren noodig, om de christelijke literatuur met de nu gevonden, eene harer kostbaarste oorkonden te verrijken.

(*Redactie.*) CONSTANTIN TISCHENDORF.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM	NAAR
Junij	26 Engelsch	Earl of Southerk	John Bell	Shanghae	27 Febr.	Londen
"	27 "	Stornowaij	Hart	Londen	15 Maart	Shanghae
"	— Amerikaansch	Grace Darling.	C Baxter	Singapore	8 Junij	Falmouth
"	— Engelsch	Jessie Beagleij	Hintimgham	Liverpool	29 Maart	Hongkong
"	28 "	Indian	A. Reid	Singapore	5 Junij	
"	— Hamburg	Carl von Ribbeck	Westendorff	Cardiff	22 Febr.	Hongkong
"	— Amerikaansch	Minstrel	Porton	Boston		Batavia
"	29 Engelsch	Invincible	Robinson	Nagasaki	29 Maart	Hongkong
"	— Amerikaansch	Volant	Burgess	St. Louis	24 Mei	Batavia
"	30 Engelsch	Enterprise	Hugho	Londen	17 Febr.	"
"	— Fransch	Galileé	B. L. Blane	Cardiff	20 "	Shanghae

Aangekomen schepen te *Batavia.*

VLAG.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Junij	29 Ned. Indisch	bark	Ydroesie	Said Bafagie	Banca	18 Junij	B. J. Jacobs
"	— Hamburg	"	Johannes	Bruhn	Melbourne		Metzendorff, Wilmans & Co.
"	— Ned. Indisch	"	Rathul Haer	Sech Achmat	Soerabaija	13 Mei	Buijs, Jacobsen & Co.
"	— Engelsch	brik	J. C. Ross	Ballard	Cocos Eiland	20 Junij	Wilson & Co.
"	30 Nederlandsch	bark	Joan Melchior Kemper	J. K. Salm	Liverpool	13 "	Tolson, Hunt & Co.
"	— Ned. Indisch	"	Fatahool Mobarak	Abdulrahim	Samarang	20 "	Buijs, Jacobsen & Co.
"	— Amerikaansch	schip	Hussar		Melbourne		Maclaine, Watson & Co.
"	— "	"	Minstrel	J. L Horton	Boston	18 Maart	Paine Stricker & Co.
"	— Ned. Indisch	stooms.	Banda	W. Vogel	Soerabaija	27 Junij	W. Cores de Vries
Julij	1 "	"	Oenarang	S. van Hulsteijn	Samarang	30 "	Landberg, Bezoek de Bie & Co.
"	— "	bark	Sagool Haer	Abdul Rachman	Cheribon	18 "	Buijs, Jacobsen & Co.
"	— "	"	Oosterling	Walter	Macao via Sing.	15 "	N. H. M.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Junij	30 Ned. Indisch	brik	Kalimaas	Said Oemar	Cheribon
"	— "	bark	Djelanie	Said Alie	"
"	— Nederlandsch	"	Alida Maria	J. de Vries	Soerabaija
"	— "	schip	Jedo	W. van der Hoeven	Nederland
"	— Zweedsch	bark	Torefors	Janssen	Siam
Julij	1 "	"	Ariel	Ohlson	"
"	— Ned. Indisch	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Cheribon en Tagal
"	— "	bark	Srie Palembang	Tjia Tjengsin	Palembang
"	— "	"	Atiatool Rachman	Sech Bafadal	Sumanap
"	2	"	Cornea	Kamaloedin	Samarang

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Valparaiso*	H. K. Smit		Haager & Schuurman.
〃	schoener	Johanna en Louise	C. D. Popken		〃
〃	bark	Aldebaran	B. G. Meyboom		Schimmelpenninck & Co.
〃	schip	van Galen	J. R. Smit		〃
〃	〃	Willem Kroonprins der Nederlanden	B. Zetteler		〃
〃	bark	Graaf van Heiden Reinestein	J. Warmsteker		〃
〃	〃	Constance	Kimmerer		〃
〃	〃	Generaal Michiels	P. G. Visser		〃
〃	brik	St. Michael	L. D. Boswijk		〃
〃	3 mast	schoener Argo*	van Teutem	Rotterdam	Reynst & Vinju.
〃	bark	E. W. van Dam van Isselt	J. C. Kolm.		Landberg, Bezoet de Bie & Co
〃	〃	Louis Meijer	O. Hazewinkel		〃
〃	〃	Amalia Augusta	van Marle		〃
〃	〃	Ferdinand en Louis*	J. K. de Weerd		Jacometti & Co.
〃	〃	Maleijer	Bok		Busing, Schröder & Co.
〃	〃	Jan Daniel	Hagers	Rotterdam	Metzendorff, Wilmans & Co.
〃	〃	Johanna	H. O. Piccardt		〃
〃	〃	Henriette Wilhelmina*	Bock		van Ommeren, Rueb & Co
〃	schip	Susanne*	E. Vonck	Rotterdam	〃
〃	〃	Wilhelmina*	van Dalen		〃
〃	bark	St. Jan*	Lammerts		〃
〃	schoener	Helmers*	van Messen	Samarang en Soerabaija	〃
〃	bark	Jannetje*	A. Lupcke		B. Kopersmit & Co
〃	schip	Philips van Marnix*	E. van Duijn	Samarang	〃
〃	〃	Biesbosch*	J. H. Mugge		〃
〃	〃	Vijf Gebroeders	G. J. Teensma		〃
〃	bark	Regina	J. Lelijvelt	Tjilatjap	〃
〃	〃	Wilhelmina Lucia*	G. Poolman		〃
〃	〃	Vriendentrouw*	D. Grevelink		〃
〃	〃	Waterloo*	D, Duinker	Macasser	〃
〃	〃	Maria Veronica*	F. Mulder	Amsterdam	E. Moormann & Co.
〃	schip	Amsterdam	D. Herderschee	Pasoeroean	Tolson, Hunt & Co.
〃	〃	Phoebus*	de Roever qq		Paine, Stricker & Co.
〃	bark	Cornelia Henrietta*	van der Meij	Amsterdam	〃
〃	schip	Electra*	H. Wegman		Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Susanna en Elisabeth*	C. Ouwehand		〃
〃	〃	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		J. Cezard & Co.
Nederl. Ind.	bark	Sara Eleonora*	D. Schuijmer		Cassalette & Co.
〃	〃	Oemar Basha*	Said Abdulla	Singapore	B. J. Jacobs.
〃	〃	Alnoer*	Sech Marzoekie	Samarang	〃
〃	〃	Ydroesie*	Said Bafagie		〃
〃	brik	Fathus Seroer*	Said Alie Bazar	Sumbawa	〃
〃	schoener	Berkatool Adjelan*	Aboe Sohot	Cheribon	Buijs, Jacobson & Co
〃	〃	Machmoed*	Moh. Yasin		〃
〃	brik	Rathul Haer*	Sech Joesoep		〃
〃	〃	Fatahool Mobarak*	Abdulrahim		〃
〃	bark	Boesrool Karim*	Said Honeman		〃
〃	〃	Polka*	Moh. Seman		〃
〃	〃	Ellen*	T. A. P. Wentholt		B. Kopersmit & Co.
Engelsch	brik	J. C. Ross*	Ballard	Cocos Eilanden	G. Wilson & Co.
〃	〃	Triton*	R. W. Sharpe	Australie	Martin, Dyce & Co.
〃	bark	Finella*	W. Money	Singapore	〃
〃	〃	Sea Queen*	F. Ranezet	Singapore	〃
〃	〃	Gaze Hound*		China	Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Havert Home*	Whright		〃
〃	〃	Kate*	Grange	Melbourne en New Zeeland	〃
〃	〃	Charlotte Ann*	Young		Hunter, Houghton, & Co.
〃	〃	Charles Prownell*	S. M. Bexfeldt	Singapore	Borneo C. Limited.
Fransch	〃	Johanna*	Wetzel		C. Bahre & G. Kinder.
〃	〃	Vallée de Luz*	C. Lafitte		J. Cezard & Co.
〃	〃	St. Jean*			〃
Amerikaansch	〃	Petrea*	Crowell		Paine, Stricker & Co.
Noorwegen	brik	Favoriten*	Raurien		Metzendorff, Wilmans & Co.
Hamburgsch	schip	Alma en Olga*	Osnabruck		〃
〃	bark	Wiedeman*	Kalkgloser		〃
〃	〃	John Hermann*	Dieckmann	China	〃
〃	〃	Meteor*	Adam		〃
〃	〃	Johannes*	Bruhn		〃
〃	〃	Esperanza*	M. Johannsen		C. Bahre & G. Kinder.
〃	schoener	Helena*	Voigt		〃
Oldenburgsch	schip	O. Thijen*	Addiks		Busing, Schröder & Co.
Bremer	〃	Shakespere*	Techter		〃

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Indramaijoe*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	13	N. I.	schoen.	Hongan	Lim Kwiesoeij	Cheribon
〃	15	Ned.	schip	Anna Digna	C. Ouman	Pasoeroean

Vertrokken schepen van *Indramaijoe*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR.
Junij	16	Ned.	schip	Concurrent	F. D. de Wit	Batavia

Aangekomen schepen te *Cheribon*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	14	Chin.	wank.	Inglie	Auw Tjangha	Samarang
〃	16	N. I.	schoen.	Mabroek	Said Madehien	Palembang
〃	17	〃	bark	Kim Heng Ing	Oeij Bok Ing	Batavia
〃	18	〃	〃	Batavia	Oeij Holian	〃

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR.
Junij	17	N. I.	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Samarang
〃	18	〃	bark	Tjangoan	Sie Ikhien	〃
〃	—	Chin	wank.	Inglie	Auw Tjangha	Heijlan

Aangekomen schepen te *Tagal*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	14	N. I.	bark	Foolkool Hair	Aboebakar	Samarang
〃	16	〃	〃	Kas Balgair	Oemar Assegaf	Sumanap
〃	18	〃	〃	Asultanie	Alaidroos	Sumbawa

Vertrokken schepen van *Tagal*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij	17	N. I.	bark	Oeij Sinjo	Kouw bien	Singapore
〃	18	〃	〃	Faidool Rachman	Oemar Ba-alie	〃

Aangekomen schepen te *Sumanap*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	6	N. I.	bark	Aldjoesoor	bin Noch	Soerabaija
	7	〃	schoen.	Atiat Tilmaula	Mohamat	Bima

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Méi	7	N. I.	bark	Kas Balhaer	Oemar Assegaf	Tagal
〃	8	〃	schoen.	Fathool Haer	Molabilla	Balie
〃	9	〃	bark	Wilhelmina Cox	M. P. Deibel	Priaman
Junij	11	〃	schoen.	Fathal Haer	Maskatie	Banjermass.

Aangekomen schepen te *Wijnkoopersbaai*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	16	Ned.	schip	Alblasserwaard	van Lindern	Bantam

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 1 Julij 1859.

Arak, *f* 55,—.
Koffij, Java, nominaal.
——— Padang, niet aan de markt.
Suiker, N°. 16. nominaal.
Rijst, Indramaijoe met zakken niet voorhanden.
——— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 155,— @ *f* 170.—
——— 〃 〃 2de 〃 *f* 140,— @ *f* 150,—
——— Carga *f* 110 @ *f* 125,—.
Wisselkoers op Holland, pari.
〃 〃 Engeland, *f* 11,50 @ *f* 11 5/8 ℔ £.
〃 Gouvernement pari.

Te SOERBAIJA, den 27 Junij 1859.

Suiker nominaal.
Koffij nominaal.
Rijst (Carga) ℔ koijang, *f* 125,— @ *f* 140,—
〃 (witte) 〃 〃 *f* 160,— @ *f* 175,—
Koehuiden
Arak ℔ legger, *f* 45,—
Olie (Klapper)
Olie (Katjang)
Kadjang Matten
Rotting, *f* 8 @ *f* 10,—
Wisselkoers pari.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te **Batavia** *van den 26 tot en met den 29 Junij 1859.*

Aanvoer.

Van Liverpool per Eng. schip *Charles Brounel*, gez. Bexfeld, agt. Borneo C. Limited.

18 coll. molensteenen, *Reynst en Vinju.*
10 kn. koper, *C. Bahre en G. Kinder.*
135 kn. ijzerwerk, 433 coll. manufact, 19 do. machinerien, 16 do, koper, *Pitcairn, Syme en co.*
4 coll. manufact., *Adam en co.*
184 coll. manufact., 936 platen spiauter, 20 kettingen, 16 kabels, 50 ankers, 100 vs. spijkers, *Martin, Dyce en co.*
20 coll. manuf ct, *E. Moormann en co.*
33 coll. manufact., *B. Kopersmit en co.*
15 coll. manufact., *Engelhard en co.*
1 coll. manufact., *Gumprich en Strauss.*
41 coll. ijzerwerk, *Maclaine, Watson en co.*
20 coll. manufact, *Morgan, Melbourn en co*
33 coll. manufact, *Metzendorff, Wilmans en co.*
213 coll. manufact., 129 kn. do. 1 md. koopmanschappen, *Agenten.*
175 md aardewerk, 2 kn. lederwerk, 3 do. diversen, 167 coll. manufact., *Tolson, Hunt en co.*
83 coll. manufact, *Order.*

Van Samarang per Ned. schip *Jedo*, gez. van der Hoeven, agt. J. Cezard en co.

Lading voor Nederland.

200 pic. rotting, 500 do. tin, 300 do. verfhout, 895 do. thee, 7738 do. suiker, 770 pic. tabak, 233 kn kop. geld, 47793 ℔ indigo, *N. H. M.*
87 kn. kop. geld, *Gouvernement.*
1 koffer kleederen, *Buijs.*
1 kt. naturalien, *Westenberg.*
1 pak medicijnen, *Dorrepaal en co.*

Van Soerabaija per N. I. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Lewis, agt. Maclaine, Watson en co.

180/m. Java sigaren, 2 kn. kasoemba bloemen, 1 pic. koperwerk, 1 pak rott. matten, *Oen Kin.*
3 kn. katoen enz, 1 bl. gev. do. *Sech Abd. bin Achm. bin Talip.*
3 kn. speelgoed, 14 do. wijn, 10500 sigaren, *Thomas en co.*
1 kt. sarongs, *Order.*
81 zakk. medicijnen, *J. Arathoen.*
49 pic. cubeben, 157 do. koffij, *Agenten.*

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. schip *Holland*, gez. Auffmorth, agt. Schimmelpenninck en co.

3580 pic. koffij, 125 do. rotting, 6001 do. suiker, 150 do. tin, *N. H. M.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per N. I. stoomb. *Macasser*, gez. Kuller, agt W. Cores de Vries.

f 31250 zilv. munt, *Lading van Soerabaija.*
3 kn. zilv. munt, *G. Wilson en co.*
f 90,000 zilv. munt, *N. H. M.*
f 11,500 zilv. munt, *Koe Kongtjaij.*
6 kn. sarongs enz., *Sech Abd. Rachman bin Hassan Rupaer.*
1 kt. zeildoek, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
1 kt. doeken, *Sech Awab Basandiet.*
1 kt. doeken, *f* 120,000 zilv. munt, *Borneo C. Limited.*
6 kn. bitter, *John Pryce en co.*
f 38500 zilv. div. *Arabieren.*
2 kn. opium, uit entrep. *Nahapiet.*
1 kt. siropen, *Picart.*
10 pic. hoepel ijzer, 1 doos ... . 1 pak zweepen, *Schimmelpenninck en co.*
9 kn. manufact., uit entrep. *Pitcairn, Syme en co.*
10 coll. regalen, *Agenten.*
125 coll. gouv. goederen, *Gouvernement.*

Naar Pecalongan per N. I. stoomb. *Samarang Packet*, gez. Scheel, agt. Levert en co.

241,000 zilv. munt, *Gouvernement.*

Aan- en Uitvoer te **Samarang** *van den 26 Mei tot en met den 23 Junij 1859.*

Aanvoer.

Van Sandelhout Eilanden per N. I. brik *Rachmanie*, gez. Marsoek Osman.

107 paarden, *Order.*

Van Sandelhout Eilanden per N. I. bark *Djoedool Hair*, gez. Sech Achm. Ba.baij.

9 paarden, 4 st. oliphants tanden, *Order.*

Van Batavia per N. I. bark *Yssel*, gez. C. Maarschalk.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 21 Mei 1859 No. 41.

Van Nederland via Batavia per Ned. bark *Dorothea Henriette*, gez. D. Smit.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 11 Junij 1859 No. 47.

Van Batavia per N. I. bark *Alnoer*, gez. Sech Sultan bin Achm. Marzoekie.

50 keld. genever, *M A. Jasper.*
1 bank, 1 ronde tafel, *B. Kopersmit en co.*
2 st. machinerien, *MacNeill en co.*
en andere div. goederen, div. *Personen.*

Van Macesser per Ned. bark *Ouderkerk a/d. Amstel*, gez. D. H. Kramer.

158 pic. was, *N. H. M.*
64 pic. was, 4 do. masoij, *Goei Kingsan.*

Van Sumbawa per N. I bark *Almashoor*, gez. Sech Awab bin Oemar Bahanan.

111 paarden, 35 cod. tjindies, 1 do. wit katoen, *Order.*

Van Nederland over Batavia per Ned. bark *Maria Adolfina*, gez. A. Blom.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 4 Junij 1859 No. 45.

Van Riouw en Singapore per N. I bark *Sing Lie*, gez. Tjie Tik Goan.

1012 pic. gambier, 17 do. zw. peper, *Order.*

Van Pontianak per N. I. schoener *Aloewie Segaf*, gez. Oewa Soegie.

10,400 boss. bindrotting, 2700 ps. klappers, 20,000 no. pinangnoten, *Order.*

Van Kottee per N. I. bark *Fathahool Moebarak*, gez. Abdul Rachman.

33000 boss. bindrotting, 6000 ps. borden, *Order.*

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. schip *Patriach Samhiri*, gez. G. G. Lion.

21440 ℔ tabak, 18301 do. indigo, *Dorrepaal en co,*

Naar Banjermassing per N. I. bark *Kalimantan*, gez. Lie Oentat.

546 pic. rijst, *Gezagvoerder.*

Naar Soerabaija per Ned. bark *Baron van Hardenbroek*, gez H. C. A. Hennij.

3 oxh., 16 kn. bier, 97 ks. koffij, 10 coll., 1 kt. diversen, 1 kt. wagentuig, ledige fleschen, *Soesman en co.*
60 kn. provisien, 20 vn. spek, 4 do. worst, 100 keld. lijnolie, *Salomonson Meijer.*
1 kt. diversen, *Dorrepaal en co.*

Naar Batavia per N. I. bark *Sara Eleonora*, gez. D. Schuijmer.

494 st balken, 1700 do. dolken, 43 do. kromhouten, 800 do. ribben, 80 doodkistplanken, *Dorrepaal en co.*

Naar Batavia per N. I. stoomb. *Oenarang*, gez. S. van Hulsteijn.

2 kn manufact., *Ie Kian.*
13 pic, 3 zakk. medicijnen, *Oh Kiedjan.*

Naar China en Singapore per Hamb. bark *Hedda Frederika*, gez. O. L. Larsson.

100 pakk. wit en rood katoen, 20 st. stroomatten, 60 katt. gedroogd varkensvleesch, 5400 ps. sp matten, 29300 zilv. munt, *Lim Pa.*
2400 zilv. munt, *Njoe Kouwlauw.*

Naar Macasser per Ned. bark *Ouderkerk a/d. Amstel*, gez. D. H. Kramer.

173 vs. boter, *B. Kopersmit en co.*
28 kn., 22 doz., 86 fl., 2 bn. provisien en dranken, *Soesman en co.*

Naar Banjermassing per N. I. bark *Alrachman*, gez. Moh. Seman.

140 pic. gambier, *Gezagvoerder.*

Naar Riouw over Tagal per N. I. bark *Oen Goan*, gez. Lim Djehie.

2 cod. sarongs, 9 do. zijden plangies, 72 paren stoffen, *Hadjie Moh. Alie.*
1 pic. vogelnestjes, 50 ellen laken, *Gezagvoerder.*

Lading voor Tagal.

7 kn. thee, *Gezagvoerder.*

Naar Nederland per Ned. bark *Ferdinand Emma*, gez. R. A. Tange.

275 pic, suiker, 2570 do. rijst, 265 do. bintrotting, 2080 ℔ indigo, 30 pic. dammer, 2437 st. koe- en buffelhuiden, 26 pic. bindrotting, uit entrep. *C. Dannitz en co.*
5 pic. notenmuskaat, 36100 do. foelie, 1019 do. suiker, *MacNeill en co.*
11804 ℔ indigo, *van den Broek en Veeckens*
417 ℔ indigo, *Thooft en co,*
1 kt. gember en diverse, *Lammerding.*
1 kt. schilderijen, *Lubbert.*
8 kn. diversen, *F. A. Pringiers.*
29379 ℔ tabak, *van Maanen en co,*
51 legg arak, 25635 ℔ tabak, 2 kn. diversen, *Wermuth en co.*
11193 ℔ indigo, *Dorrepaal en co.*

Naar China over Singapore per Eng. bark *Palembang*, gez. H. Morrison.

4000 pic. rijst, 1300 do. oliekoeken, *Said Aloewie bin Oemar Satrie.*
240 ℔ indigo, 336 pic. rijst, 88 pic. oliekoeken, *Sech Achm. Ro-Egle.*

Naar Soerabaija per Ned. bark *IJssel*, gez. G. Maarschalk.

5 kn. manufact., *J. Hijmans.*
14 kn madapoll., *Lie Goe.*
3 kn. milit. goederen, *Gouvernement.*

Naar Nederland per Ned. bark *Jedo*, gez. W. van der Hoeven.

230 kn. koper geld, 650 pakk. tabak, 47793 ℔ indigo, *N. H. M.*
1 pak medicijnen, *Dorrepaal en co.*
1 kt. Inl. naturalien, *Westenberg.*

Naar Banjermassing per N. I. bark *Sing Lie*, gez. Tjie Tik Goan.

364 pic. rijst, 51 keld. genever, *f* 14000 zilv. munt, *Gezagvoerder.*

Aan- en Uitvoer te **Soerabaija** *van den 12 Mei tot en met den 22 Junij 1859.*

Aanvoer.

Van Banjermassing per N. I schoener *So-Ootdin*, gez. Sech Salim Baisa.

25134 st. maloekoe matten, 6920 do. kadj. do. 690 do. planken, 11 pic. was, *Gezagvoerder.*

Van Banjermassing per N. I. brik *Soedoel Barie*, gez. Said Abd. bin Salim.

11050 st. kadj. matten, 2438 do. planken, 2 pic. was, 30 do. zw. dammer, *Gezagvoerder.*

Van Moluccos per N. I. bark *Fathool Madjiet*, gez. Said Moh. bin Aloewie Segaf.

416 st, planken, 182 do. balken, 40 kn. kajoe poetie olie, 100 pic. noten, 20 do. wortelhout, *f* 8000 zilv. munt, 1 pak oud koper, *Sech Achmat Ba-Adilla.*

Van Moluccos per N. I. bark *Alfidk*, gez. Sech Abd. Kadier Baradja.

200 paarden, *Sech Said Bab Said.*
f 2700 zilv. munt, 280 st. balken en planken, 2 do. olifants tanden, 24 coll. manufacturen, medicijnen, kramerijen, div. *Arabieren.*

Van Nederland per Ned. schip *Elisabeth en Antoinette*, gez. H. A. Besier, agt. B. Kopersmit en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 16 April 1859 No. 31.

Van Macasser per Ned. schip *Ternate*, gez. Carst, agt. E. ten Brinck en co.

11236 boss. rotting, *N. H. M.*
6 paarden, 18 st. planken, *Lim Piksioe.*

Van Batavia per Ned. schip *Anna Digna*, gez. C. Ouman, agt. B. Kopersmit en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 4 Mei 1859 No. 39.

Van Banjermassing per Ned. schip *Colombine*, gez. O. A. Malbranc, Schimmelpenninck en co.

10,000 st. maloekoe matten, 165 tonn. steenkolen. 36250 boss. rotting, *N. H. M.*

Van Batavia per Ned. schip *Jeannette en Agatha*, gez. H. Cleijndert, agt. J. F. van Leeuwen en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 25 Mei No. 42.

Van Batavia per Ned. schip *Nicol*, gez. J. Amesz, agt. P. Kervel en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 1 Junij 1859 No. 44.

Uitvoer.

Naar Newcastle via Sydney per Ned. schip *Hollandia*, gez Ruige.

3619 krandj. thee, *Fraser, Eaton en co.*
54 pic. suiker, *Schimmelpenninck en co.*

Naar Nederland via Cheribon en Batavia per Ned. schip *Straat Baly*, gez. Bruins Fulbrunn.

239 pic. rotting, 6317 do. rijst, *P Kervel en co.*

Naar Nederland per Eng. schip *Tamar*, gez J. J. Ross.

3509 pic. suiker, 1534 st. koe- en buffelhuiden, 30 pic. wortelhout, *Fraser, Eaton en co.*

Naar Zweden per Zw schip *Eclipse*, gez. P. A. Brand.

4195 pic. suiker, *Schimmelpenninck en co.*

Naar Nederland via Bezoekie per Ned. schip *Holland*, gez. Auffmorth.

2000 pic koffij, 125 do. rotting, *N. H. M.*

Naar Balie per N. I. schoener *Venus*, gez Juno.

10 bn. shirtings, 2 kn. madapoll,, 1 pic. bengaalsche zeep, *McMillan, Mollen en co.*

Naar Nederland via Pasoeroean per Ned. schip *Henriette Geertruida*, gez. de Boer.

12 rott. stoelen, *B. Kopersmit en co.*
75 pic. rotting, 1500 do. koffij, *N. H. M.*

Naar Tjilatjap via Samarang per N I. bark *Gertrude*, gez J. M Sabels.

47 coll. diverse dranken en provisien, 3000 stuks kadjang matten, 1 bal drills, *H. M. San.*

Naar Singapore via Batavia per Ned. Ind stoomsch. *Macasser*, gez Kuller.

4 coll. regalen, *W. Cores de Vries.*

Naar Rotterdam via Panaroekan, Samarang en Batavia per Ned. schip *Cornelis Gips*, van Rijn van Alkemade.

2104 18/100 pic koffij, 139 pic. rotting, *N. H. M.*

Naar Nederland via Batavia per Ned. schip *Drie Vrienden*, gez. D. E. Notting.

3001 pic. suiker, 2650 pic koffij, 70 pic. rotting, *N. H M.*

Naar Macasser per Ned. schip *Cheribon*, gez. Coers.

12 vs. boter, J. F. van Leeuwen en co.

Naar Nederland per Ned. schip *Johanna Catharina*, gez. J. L. Besseling.

3003 32/100 pic. suiker, 2500 pic. koffij, 100 pic. rotting, *N. H. M.*

Naar Nederland per Ned. schip *Prins Oranje*, gez. J. Hensing.

137 pic. koffij, *Tindjang.*
456 pic. koffij, 650 pic. tabak, *B. Kopersmit en co.*
3002 pic. rotting, 3876 pic. suiker, 2840 pic. koffij, 3 ks thee, 1 kt. inh. confituren, *Schimmelpenninck en co.*
198 pic. tabak, 177 pic. zwarte peper, *Gebr. van Delden*
280 pic. tabak, 1877 pic. tabak, *Hill, Broekman en co.*
658 pic. tabak, *B. J. van Eck en co.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 29 Junij tot en met den 1 Julij 1859.

Met het Ned. Ind. stoomsch Banda, Kapt. W. Vogel, de hh. Verstraaten, Echtg., en 2 Kinderen, Ruhle, benevens Z. M. troepen van Soerabaija en Samarang.

Met de Eng. brik J. C. Ross, Kapt. R. Ballard, de heer Ross en familie van de Cocos Eilanden.

Met het Ned. Ind, stoomschip Oenarang Kapt. S. van Hulsteijn, de hh. Zwager, Macalester Loup en Z. M. troepen van Samarang.

Met de Ned, Ind. bark Ellen, Kapt. F. A. P. Wentholt, de hh. van Cats, Baron de Raet, Hanezet en Gordon, Mevrouw de weduwe Gronovius en 4 dochters van Samarang.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.